

TARTALOM

ELŐSZÓ	4
BEVEZETÉS	5
AZ OKLEVÉLMELLÉKLET MEGALKOTÁSA	6
AZ OKLEVÉLMELLÉKLET	7
MAGYARÁZÓ JEGYZETEK	11
ÁLTALÁNOS JAVASLATOK	12
RÉSZLETES MAGYARÁZÓ JEGYZETEK	14
SZÓJEGYZÉK	18
KITÖLTÖTT OKLEVÉLMELLÉKLET-MINTÁK	22

ELŐSZÓ

Az oklevélmelléklet (Diploma Supplement) e kiadványban ismertetett formáját az Európai Bizottság, az UNESCO európai felsőoktatással foglalkozó részlege (az UNESCO/CEPES) és az Európa Tanács közösen alkotta meg.

Az oklevélmelléklet magyar változatának létrehozásában a Magyar Ekvivalencia és Információs Központ által koordinált munkabizottság működött közre. Magyarországot a Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskola képviselte abban a kísérleti programban, melynek célja az oklevélmelléklet munkaváltozatának kipróbálása volt.

Nemcsak Magyarországon, hanem Európa-szerte mind nagyobb hangsúlyt kap az az elgondolás, hogy szükségessé vált a felsőoktatás versenyképességének növelése. Párizsban négy, felsőoktatási hagyományaira méltán büszkén visszatekintő európai ország, Franciaország, Németország, az Egyesült Királyság és Olaszország *közös európai egyetem* gondolatát fogalmazta meg 1998-ban a Sorbonne Nyilatkozatban, és felhívta az európai országokat e gondolathoz történő csatlakozásra.

A következő évben, Bolognában az európai oktatási miniszterek közzétették azt a nyilatkozatukat, amelyben a harmadik évezred első évtizedének végére *az európai felsőoktatási térség* megvalósítására hívtak fel.

Az európai felsőoktatási térség létrejöttéhez, a hallgatók mobilitásának előmozdításához elengedhetetlenül fontos, hogy a megszerzett képesítések tartalma mindenki számára könnyen áttekinthető legyen.

A hatályos magyar jogtól nem idegen az oklevélmelléklet koncepciója. Az oklevélmelléklet kibocsátása jelenleg *lehetőség*: a felsőoktatásról szóló törvény szerint külföldi felhasználásra, kérelem alapján, idegen nyelvű oklevélmelléklet adható ki, amely a tanulmányi kötelezettség legfontosabb adatairól és a tanulmányi eredményekről ad tájékoztatást.

A fenti szabályozás még 1993-ban került be a törvénybe, de az azóta történt, európai léptékű változások arra engednek következtetni, hogy ezen a téren változás várható. A jogfejlődés abba az irányba mutat, hogy előbb-utóbb az oklevélmelléklet kibocsátása kötelezővé válik.

Jelen kiadvány ezért arra tesz javaslatot a felsőoktatási intézmények számára, hogy ismerkedjenek meg és mind szélesebb körben használják az oklevélmelléklet e „standard” modelljét, hogy ily módon is segítsék hallgatóik további tanulmányait, vagy végzettjeik belépését a munkaerő globalizálódó piacára.

BEVEZETÉS

A jelen kézikönyv azzal a szándékkal készült, hogy részletes tájékoztatást nyújtson az oklevélmelléklet kitöltéséhez, és megválaszoljon minden, a használatával és céljával kapcsolatos kérdést.

A melléklet segítségével a képesítések nemzetközi „átláthatósága” javítható. A képesítések el nem ismerése és alulértékelése globális probléma, mivel a képesítések nem nyújtanak elégséges információt magukról. Az oklevélmelléklet megfelelően részletezi az olyan sikeresen teljesített felsőoktatási tanulmányok természetét, szintjét és tartalmát, amelyért valamilyen képesítést/oklevelet adtak ki.

Az oklevélmelléklet formátumát és szerkezetét egy közös, az Európai Bizottság, az Európa Tanács és az UNESCO/CEPES által működtetett munkacsoport hozta létre 1997–98-ban a *Felsőfokú Oklevelek és Tanulmányi Kreditek Határokon Túli Elismerése* elnevezésű „Phare Multi-Country Programme in Higher Education” alprojekt segítségével.

Az oklevélmelléklet kézikönyv olyan intézmények számára készült, melyek az eredeti oklevél mellé mellékletet szándékoznak kiadni. Ezek jellemzően felsőoktatási intézmények, de lehetnek szakmai testületek vagy más szervek is. A kézikönyv hasznos lehet elismeréssel foglalkozó szakemberek, illetve olyan személyek számára is, akik külföldi képesítéseket hivatottak megítélni.

A kézikönyv öt fejezetből áll. A bevezetőt követő második rész tartalmazza az oklevélmelléklet projekt háttérét és célját. A harmadik rész megadja a mellékletek szerkezetének, főcímének és formátumának ajánlott mintáját. A negyedik rész iránymutatást nyújt azok számára, akik a melléklet készítéséért lesznek felelősek. Ennek a résznek három alfejezete van: az első általános iránymutatást ad a követendő gyakorlatról; a második részletes magyarázó jegyzeteket tartalmaz, melyek pontos tájékoztatást nyújtanak arról, hogyan kell a melléklet egyes fejezeteit kitölteni; a harmadik az anyagban használt kifejezések gyűjteményes magyarázata. Fontosnak tartottuk ezt is elkészíteni, mivel a képesítések továbbtanulás, illetve a szakma gyakorlásának céljából történő elismerésének területén gyakran előfordulnak a fogalmak tisztázatlanságából származó tévedések. Az utolsó, az ötödik rész néhány példaként szolgáló kitöltött mellékletet tartalmaz.

AZ OKLEVÉLMELLÉKLET MEGALKOTÁSA

Az oklevélmelléklet eredeti formáját, melyet az Európa Tanács és az UNESCO készített, az Európai Régió Kongresszusa 1989 júliusában fogadta el. Az Európai Régió felsőoktatásában bekövetkező változások és fejlődések miatt az eredeti melléklet áttekintése és aktualizálása egyre sürgetőbb feladattá vált. Az oklevélmelléklet fontosságát az 1997 áprilisában, Lisszabonban elfogadott „Egyezmény a felsőoktatási képesítések elismeréséről az Európai Régióban” is hangsúlyozza.

Mivel az Európai Unió, az Európa Tanács és az UNESCO/CEPES hasonló célt tűzött ki maga elé, célszerűnek tűnt az erőket egyesíteni, és közösen egy olyan nemzeti tapasztalatokon nyugvó javított formát kialakítani, amely a különböző felsőoktatási intézmények által kiadott diplomákhoz járulhatna függelékként, és amelyet az Európai Régió minden országának rendszeréhez adaptálni lehetne. Erre tekintettel az Európai Bizottság, az Európa Tanács és az UNESCO egy új oklevélmellékletet alakított ki az előző, az UNESCO és az Európa Tanács által készített minta alapján. A cél egy olyan új függelék elkészítése volt, mely teljes mértékben alkalmazkodik az európai felsőoktatás fejlődésének legújabb jelenségeihez.

A három szervezet szándéka az volt, hogy olyan formát találjanak az oklevélmelléklet számára, mely jobban alkalmazkodik a felsőoktatási intézmények jelenlegi igényeihez, ezért létrehoztak egy elismeréssel foglalkozó szakemberekből és felsőoktatási intézmények képviselőiből álló közös munkacsoportot azzal a megbízással, hogy tegyenek javaslatot az oklevélmellékletben megvalósítandó szükséges változtatásokra, hogy az oklevélmellékletet végül mindhárom szervezet magáénak vallhassa.

A három szervezet közös kísérleti projektje 1997 szeptemberében kezdődött. A kísérleti projekt célja az volt, hogy számos, végzettséget tanúsító okiratok értékelésével foglalkozó felsőoktatási intézmény, országos hatóság és szociális partner közreműködésével kipróbálják az új oklevélmellékletet.

A Phare Multi-Country program kiváló lehetőséget nyújtott arra, hogy az oklevélmelléklet tesztelésébe további felsőoktatási intézményeket vonjon be a Phare országokban, így Magyarországon is. A Phare Multi-Country program emiatt nem csupán kiegészítette a közös projekt erőfeszítéseit, hanem lehetővé tette minden Phare ország számára, hogy részt vegyen a kísérleti szakaszban és hozzájáruljon az oklevélmelléklet végső formájának kialakításához.

AZ OKLEVÉLMELLÉKLET

Az oklevélmelléklet modelljét az Európai Bizottság, az Európa Tanács és az UNESCO/CEPES fejlesztette ki. Célja az, hogy kellően tárgyyszerű információt adva hozzájáruljon a képezések „átláthatóságához” és megalapozott elismeréséhez úgy a továbbtanulás, mint a hivatás gyakorlása szempontjából. Azzal a céllal készült, hogy az eredeti képzéshez/oklevélhez mellékletként csatolva leírja az eredeti képzést megszerező által folytatott és sikeresen lezárt tanulmányok jellegét, szintjét és tartalmát. Az oklevélmelléklet nem tartalmazhat értékítéletet, ekvivalencia/egyenértékűség megállapítását, és nem sugallhatja az elismerés tényét. Az oklevélmelléklet mind a nyolc részét ki kell tölteni: ahol nem szerepel információ, ott célszerű ezt megindokolni.

1 A KÉPESÍTÉS/OKLEVÉL MEGSZERZŐJÉNEK ADATAI

- 1.1 Vezetéknév:
- 1.2 Keresztnév:
- 1.3 Születési dátum *(nap/hónap/év)*:
- 1.4 Hallgatói azonosító szám vagy kód *(ha van ilyen)*:

2 A KÉPESÍTÉS/OKLEVÉL ADATAI

- 2.1 A képzés neve és *(ha van ilyen)* a velejáró cím *(eredeti nyelven)*:
- 2.2 A képzés megszerezése érdekében végzett fő szak(ok):
- 2.3 Az oklevelet kibocsátó intézmény neve és státusza *(eredeti nyelven)* :
- 2.4 Az oktatást végző intézmény *(ha eltér a 2.3 pontban megjelölttől)* neve és státusza *(eredeti nyelven)* :
- 2.5 A képzés nyelve(i):

3 A KÉPESÍTÉS SZINTJÉNEK ADATAI

- 3.1 A képzés szintje:
- 3.2 A program hivatalos időtartama:
- 3.3 Képzésbe való bejutás feltételei:

4 A KÉPZÉS TARTALMÁRA ÉS AZ ELÉRT EREDMÉNYEKRE VONATKOZÓ ADATOK

- 4.1 A képzés módja:
- 4.2 A képzési program követelményei:
- 4.3 Az egyes tárgyak (pl. tanult modulok vagy egységek) és az ezekért kapott egyes osztályzatok/jegyek/kreditpontok *(ha ez az információ hivatalos leckeönvkivonat formájában is hozzáférhető, kérjük ezt mellékelni)*:
- 4.4 Osztályzási skála, illetve, ha létezik, osztályzási segédlet:
- 4.5 A képzés átfogó értékelése *(az eredeti nyelven)*:

5 A KÉPESÍTÉS MEGSZERZŐJÉT MEGILLETŐ JOGOK

- 5.1 Bejutási lehetőség további tanulmányokra:
- 5.2 A képzés/oklevél szakmai jogállása *(ha értelmezhető)*:

6 TOVÁBBI ADATOK

6.1 További adatok:

6.2 További adatok forrása:

7 A MELLÉKLET HITELESÍTÉSE

7.1 Dátum:

7.2 Aláírás:

7.3 Milyen minőségben:

7.4 Hivatalos bélyegző vagy pecsét:

8 A NEMZETI FELSŐOKTATÁSI RENDSZER JELLEMZÉSE

(Megjegyzés: Az intézmények az oklevélmelléklet kitöltése előtt tanulmányozzák a magyarázó jegyzeteket.)

DIPLOMA SUPPLEMENT

This Diploma Supplement follows the model developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1 INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER OF THE QUALIFICATION

- 1.1 Family name(s):
- 1.2 Given name(s):
- 1.3 Date of birth (*day/month/year*):
- 1.4 Student identification number or code (*if available*):

2 INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION

- 2.1 Name of qualification and (*if applicable*) title conferred (*in original language*):
- 2.2 Main field(s) of study for the qualification:
- 2.3 Name and status of awarding institution (*in original language*):
- 2.4 Name and status of institution (*if different from 2.3*) administering studies (*in original language*):
- 2.5 Language(s) of instruction/examination:

3 INFORMATION ON THE LEVEL OF THE QUALIFICATION

- 3.1 Level of qualification:
- 3.2 Official length of programme:
- 3.3 Access requirements(s):

4 INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED

- 4.1 Mode of study:
- 4.2 Programme requirements:
- 4.3 Programme details: (e.g. modules or units studied), and the individual grades/marks/credits obtained:
(if this information is available on an official transcript this should be used here)
- 4.4 Grading scheme and, if available, grade distribution guidance:
- 4.5 Overall classification of the qualification (*in original language*):

5 INFORMATION ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION

- 5.1 Access to further study:
- 5.2 Professional status (*if applicable*):

6 ADDITIONAL INFORMATION

6.1 Additional information:

6.2 Further information sources:

7 CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

7.1 Date:

7.2 Signature:

7.3 Capacity:

7.4 Official stamp or seal:

8 INFORMATION ON THE NATIONAL HIGHER EDUCATION SYSTEM

(N.B. Institutions who intend to issue Diploma Supplements should refer to the explanatory notes that explain how to complete them.)

MAGYARÁZÓ JEGYZETEK

Az alábbi segédanyag, illetve magyarázó jegyzetek és szójegyzék a tömör és célratörő oklevélmelléklet elkészítését kívánják elősegíteni. Ezek az anyagok az Európai Bizottság, az Európa Tanács és az UNESCO/CEPES képviselőiből álló közös munkacsoport munkájának eredményeként jöttek létre. A munkacsoport 1997–1998-ban egy kísérleti program keretében kipróbálta, majd értékelte az oklevélmellékletet. A segédanyag és a jegyzetek a melléklet vázlatával együtt az Európai Unió és Európai Gazdasági Térség országaiban használt hivatalos nyelveken és oroszul is hozzáférhetők. Számos példa található az oklevélmelléklet kiállításának helyes gyakorlatára az Európai Bizottság Oktatás és Kultúra Főigazgatósága (<http://europa.eu.int/comm/education/recognition/index.html>), az Európa Tanács (<http://culture.coe.fr>) vagy az UNESCO/CEPES (<http://www.cepes.ro>) weboldalán.

A oklevélmelléklet az „Egyezmény a felsőoktatási képezések elismeréséről az Európai Régióban” (Lisszabon, 1997) eredménye, melyet további tesztelésnek vetettek alá a *Felsőfokú Oklevelek és Tanulmányi Kreditek Határokon Túli Elismerése* elnevezésű „Phare Multi-Country Programme in Higher Education” alprojekt keretében.

Általános javaslatok

Kifejezetten javasoljuk, hogy a melléklet legyen összhangban az alábbi elvekkel és gyakorlattal:

1. A rövid magyarázó jegyzetet (a melléklet-minta elején) minden kitöltött oklevélmellékleten fel kell tüntetni, hogy segítségével a felsőoktatási intézmények, a munkaadók és az információ más lehetséges használói jobban eligazodhassanak rajta.
2. Az intézmények kövessék a kísérleti projekt során gondosan kialakított és tesztelt szerkezetű és sorrendű oklevélmelléklet-mintát. Néhány, egy-egy esetre konkrétan alkalmazott verziót is teszteltünk, azonban nem találtuk elég áttekinthetőnek és felhasználó-barátnak. Olyan esetekben, ahol egyes részeket egészében kihagyunk, a mellékletek használhatóságát kivétel nélkül korlátozottan találtuk. Nagy körültekintéssel kell eljárni a melléklet összeállításánál, hogy elkerüljük a pontatlan, hiányos vagy félrevezető adatszolgáltatást. A túl hosszú és túl bonyolult melléklet alkalmazása hátráltatja a hatékony kommunikációt. Kerülendő az információval való túlterhelés, megadott adataink legyenek annyira tömörök, amennyire csak lehetséges. A helyes gyakorlat illusztrálására megadott mellékletek bemutatják, hogyan érhetjük ezt el. Ha részletes információt tömören akarunk megadni, akkor a leckeönvkvivonat (transcript) mellékelése tűnik a legcélszerűbbnek.
3. A végzettséget tanúsító okirattal együtt a mellékletnek kellő információt kell nyújtania ahhoz, hogy az olvasó megfelelő képet alkothasson a képesítésről/oklevélről, illetve megítélhesse, vajon megfelel-e arra a célra, melyre birtokosa szánja (pl. egy tudományos programon való részvételre; felmentést kapni egy képzési program adott részének teljesítése alól; állást vagy a szakma gyakorlásának jogát megszerezni stb.). Célja nem egy életrajz helyettesítése, hanem többletinformáció nyújtása.
4. A mellékletet mindig kísérje az eredeti képesítés, mivel magának a mellékletnek nincs jogi hatálya. Az oklevélmelléklet megléte nem garancia egy intézmény, illetve az általa kibocsátott képesítések jogállása szempontjából, illetve nem szavatolja, hogy az intézmény elismert az adott ország felsőoktatási rendszerében. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy a mellékletnek tartalmaznia kell erre vonatkozó információt.
5. A mellékletben mindig szerepeljen a képesítés neve és címe, az azt kibocsátó/oktató intézmény neve és jogállása, illetve a képesítés besorolása, mindezek az eredeti nyelven. A pontatlan fordítások félrevezetik azt, aki az adott képesítést értékeli. Nem latinbetűs szövegek esetében megengedett a latinbetűs átírás.
6. A melléklet legyen mentes minden értékítélettől, ekvivalenciáról szóló kijelentéstől, illetve ne sugallja az elismerés tényét. Mind a nyolc rész tartalmazzon információt. Ahol nem szerepel információ, ott kérjük indokolni, miért nem.
7. A mellékletet célszerű központilag készíteni, nem pedig tudományos intézetek egyes szervezeti egységeire bízni. Ezzel minimálisra csökkenthetők mind a tevékenység költségei mind pedig a tartalmi és megközelítéskülönbségek.

8. Az intézményeknek meg kell tenniük a megfelelő intézkedéseket a melléklet hamisításának és a vele kapcsolatos téves adatszolgáltatás lehetőségének minimálisra csökkentése érdekében.
9. A felsőoktatási rendszerről szóló információ (nyolcadik rész) ne legyen hosszabb két oldalnál. Az áttekinthetőség javítása érdekében a leírás a lehetőségekhez képest tartalmazzon ábrákat és táblázatokat. A kísérleti oklevélmelléklet projekt részeként ezen információ végleges változatait minden ország számára az országos ENIC/NARIC központok (nemzeti információs központok) készítik el, a minisztériumok és a rektori konferenciák segítségével.
10. A mellékletet célszerű automatikusan a képesítés megszerzésekor kiadni. Ez feltétlenül jobb megoldás az utólagos kibocsátásnál, mivel a programok és az oktatási képesítések folyamatos fejlődése és változása azt nagyon megnehezíti. Különösen fontos, hogy a melléklet nyolcadik része megfelelően írja le a felsőoktatásnak a képesítés kibocsátásakor hatályos szerkezetét.
11. Nagyon körültekintőnek kell lenni a fordításokkal és a szaknyelvvél, mivel e területen gyakoriak a félreértések. Ezek kiküszöbölése érdekében alapvető fontosságú, hogy a melléklet megadott pontjain az eredeti nyelvet használják. Ezen felül a melléklettel összefüggő kifejezések szójegyzéke azzal a céllal készült, hogy az esetleges nyelvi félreértések elkerülését segítse. A mellékletet olyan nyelve(ke)n kell kiállítani, melyen azt az adott intézmények megfelelően tartják.
12. Ahol intézményi, regionális és országos minőségbiztosítási rendszerek működnek, ott ezek terjesszék ki tevékenységüket az oklevélmelléklet minőségi felügyeletére is, ezáltal ugyanis javulhat a melléklet minősége.
13. Az oklevélmellékletben közölt információkat körültekintően kell értékelni. Egy másik országban szerzett képesítés értékelése közben a megszerzett szakértelemre, tapasztalatra és tudásra kell összpontosítani, szem előtt tartva, hogy a pontos egyenértékűség helyett inkább az „igazságos elismerés” a fontos.

Részletes magyarázó jegyzetek

(Az alábbi számok az oklevélmelléklet számozott részeire vonatkoznak.)

- 1 A KÉPESÍTÉS/OKLEVÉL MEGSZERZŐJÉNEK ADATAI
  - 1.1 Adja meg a képesítés megszerzőjének teljes családnevét.
  - 1.2 Adja meg a képesítés megszerzőjének valamennyi keresztnévét.
  - 1.3 Adja meg a képesítés megszerzőjének születési napját/hónapját/évét.
  - 1.4 Ennek a pontnak az a célja, hogy a kérelmezőt az oklevélmellékletben megadott programba beiratkozott hallgatóként azonosítsa. Megadható még az országos vagy állami személyi azonosító szám is olyan országok esetében, ahol ilyen nyilvántartási rendszer létezik.

- 2 A KÉPESÍTÉS/OKLEVÉL ADATAI
  - 2.1 Adja meg a képesítés nevét az eredeti nyelven, ahogyan az az eredeti képesítésben szerepel, pl. *Kandidat nauk, Maîtrise, Diplom* stb. Jelezze, ha a képesítés kettős oklevél. Jelezze azt is, ha az oklevéllel együttjár bármilyen, annak birtokosára vonatkozó, országosan elfogadott cím, illetve azt, hogy e cím mit takar, pl. *Doctor, Ingénieur* stb. Jelezze, ha a cím használata jogi védelem alatt áll.
  - 2.2 Csak a képesítés megszerzése érdekében tanult tudományágak főbb területe(i)t meghatározó fő szakot/szakokat tüntesse fel pl. *Politics and History, Human Resource Management, Business Administration, Molecular Biology* stb.
  - 2.3 Tüntesse fel a képesítést kibocsátó intézmény nevét és jogállását. Ez gyakran – bár nem mindig – azonos azzal az intézménnyel, mely az oktatást szervezi, vagy azt végzi (ld. 2.4 alább). Egyes képesítésekhez tartozó oktatást „alvállalkozó” intézmények végeznek, melyeket az illetékes szervezet/hatóság erre a célra akkreditált, illetve nekik erre „franchise” jogot adott. Ez lehet maga az állam, de lehet egy egyetem vagy akár szakmai intézmény is. Az ilyen felettes szerv olykor egy külföldi intézmény. Ebben az esetben ezt is itt kell feltüntetni. Jelezze továbbá az oklevelet kibocsátó intézmény jogállását is, mint pl. magán/független, magánkézben levő és állam által elismert, állami, valamint ki akkreditálta stb. Végül pedig adja meg az oklevelet kibocsátó intézménynek az országos oktatási rendszerbeli besorolását, pl. *University, Fachhochschule, Professional body, Technical College, Grande Ecole* stb. Ha az oklevelet kibocsátó intézmény és az oktatást végző szervezet nem azonos, kérjük mindkettő jogállását megadni.
  - 2.4 Ez az információ a program lebonyolításáért felelős intézményre vonatkozik. Egyes esetekben ez eltérhet attól, mely a képesítést kibocsátja (lásd 2.3 fent). Jelölje az oktatást folytató intézmény jogállását is pl. magán/független, magán kézben levő és állam által elismert, állami, valamint ki akkreditálta stb. Végül pedig jelölje a képzést szervező intézménynek az országos oktatási rendszerbeli besorolását, pl. *College of Higher Education, Private Institute* stb.
  - 2.5 Adja meg a nyelve(ke)t, mely(ek)en a képzés folyt.

- 3 A KÉPESÍTÉS SZINTJÉNEK ADATAI
  - 3.1 Adja meg a képesítés pontos szintjét és helyét az adott országos képesítési struktúrában (magyarázva és kereszthivatkozásokkal ellátva a 8. rész adatai alapján). Jellemezze a helyi oktatási rendszert, pl. *University Undergraduate/Postgraduate, Baccalaurate + X*

- év stb. Csatoljon minden fontos adatot az országosan kialakított és elismert „szintjelzőkről” (lásd szójegyzék), melyek a képesítésre vonatkoznak.
- 3.2 Adja meg a képzési program hivatalos időtartamát hetekben vagy években, az ezekhez kapcsolódó tényleges követelmény bármely nagyobb részéről, így pl. a gyakorlati képzésről szóló információval együtt. A követelményeket lehetőleg a hallgatóktól elvárt összes tevékenység időtartamával kell jellemezni. Ez a képzési program teljes tervezett idejét jelenti a látogatott órák idejével és az egyéni felkészülési idővel, vizsgákkal stb. Ez kifejezhető x héten át x óra képlettel vagy a normál, adott országban alkalmazott, hosszúság jellemzésére használt kifejezéssel, pl. egy éves nappali tagozatos képzés.
- 3.3 Sorolja fel, vagy ismertesse az oklevélmellékletben megnevezett képzési programba történő bejutási lehetőséget nyújtó képesítés jellegét és hosszúságát vagy a tanulmányi időszakokat, pl. *Bachelor Degree*, *Baccalaurate* stb. Ez különösen abban az esetben fontos, ha a megnevezett képesítésnek az egyetemi első fokozatú tanulmányok teljesítése az előfeltétele.
- 4 A KÉPZÉS TARTALMÁRA ÉS ELÉRT EREDMÉNYEKRE VONATKOZÓ ADATOK
- 4.1 A képzés módja arra utal, milyen formában folyt a program, pl. nappali tagozaton, esti/levelező tagozaton, megszakítva/„szendvics” formában, távoktatásban, más intézményből való átvétellel stb.
- 4.2 Ha értelmezhető, adja meg pontosan azon rendelkezéseket, melyek a képesítéshez szükséges minimumkövetelményeket fektetik le, pl. kötelező részek vagy kötelező gyakorlati elemek, illetve, hogy ezeket egyidejűleg kell-e teljesíteni; bármely, szakdolgozatról/disszertációról szóló szabályzat stb. Itt adjon meg bármilyen konkrét jellegzetességet, mely a képesítés meghatározását segítheti, különösen a sikeres teljesítéshez szükséges követelményekről szóló információt. Kérjük, részletezze a képzés által elérni kívánt célokat.
- 4.3 Adja meg a képesítés egyes elemeinek vagy egységeinek részleteit azok súlyozásával. Sorolja fel a képesítés összes főbb komponensében megszerezhető tényleges jegyeket és/vagy osztályzatokat. Az oklevélmelléklet valamennyi pontja legyen megfelelő részletességgel kitöltve, és az adatok egyezzenek a szóban forgó intézményben nyilvántartottakkal. Az oklevélmelléklet tájékoztasson minden vizsgáról és értékelt részről és/vagy tanulmányi területről, mely vizsga tárgyát képezte, beleértve a disszertációt vagy a szakdolgozatot is. Ez utóbbi esetében jelezze, hogy azokat megvédték-e vagy sem. Mindezen információ gyakran már leckekönyvkivonat formájában is rendelkezésre áll (a leckekönyvkivonat praktikus formátumát az Európai Kreditátváltási Rendszerhez [ECTS]¹ dolgozták ki). Sok kreditpont alapú rendszer részletes leckekönyvkivonatokat alkalmaz, melyek az oklevélmelléklet tágabb keretébe integrálhatók. Ha rendelkezésre áll bármilyen információ a kreditpontoknak a kurzus komponensei és az egységek közötti megoszlásáról, azt is szíveskedjék megadni.
- 4.4 Adjon tájékoztatást az osztályozási rendszerről és a képesítés megfelelési minimum szintjéről, pl. a jegyek 100%-ig terjedhetnek és a teljesítéshez a minimum 40%. A változatok jelentősen eltérnek egyes országok felsőoktatási rendszerei között és egyes országok intézményein belül osztályozási gyakorlat tekintetében. Egy 70%-os osztályzat

---

¹ További részleteket lásd az ECTS Felhasználói Kézikönyvben, melyet az Európai Közösség adott ki (<http://www.europa.eu.int/comm/education/socrates/usersg.html>).

egyek országokban komoly eredmény, míg máshol átlagosnak vagy gyengének minősül. Adjon tájékoztatást a szóban forgó képesítéshez tartozó osztályzatok használatáról és megadásának elveiről.

- 4.5 Ha értelmezhető, jelezze a végső képesítés átfogó besorolását, pl. *First Class Honours Degree, Summa Cum Laude, Merit, Avec Distinction* stb.

5 A KÉPESÍTÉS MEGSZERZŐJÉT MEGILLETŐ JOGOK

- 5.1 Jelezse, hogy az oklevelet kibocsátó országában az adott képesítés általában bejutási lehetőséget nyújt-e tudományos/szakmai továbbtanulásra, különösen olyanra, mely valamely konkrét képesítéssel vagy tanulmányi szinttel fejeződik be, pl. Magyarországon doktori tanulmányokra való bejutás lehetőségével. Ebben az esetben adja meg pontosan, mely osztályzatok vagy szintek teljesítendőek a továbbhaladás érdekében. Jelezse, hogy a képesítés végső (záró) oklevél vagy csupán a képesítések hierarchiájának egy tagja.
- 5.2 Adjon meg bármilyen részletet a szakma gyakorlásának jogáról vagy a szakmai státuszról, melyet a képesítés birtokosának adnak. Milyen konkrét lehetőségeket ad a képesítés, ha egyáltalán ad, a foglalkoztatás, illetve a szakma gyakorlása tekintetében, és kérjük jelezni, mely illetékes hatóság engedélyezi ezt. Jelezse, hogy a képesítés/oklevél birtokosa gyakorolhat-e szabályozott szakmát.

6 TOVÁBBI ADATOK

- 6.1 Bármely további információ, mely az eddigiekben nem szerepelt, ám fontos lehet a képesítés természetének, szintjének és alkalmazásának megítélésében, pl. a képesítés feltétele volt egy adott időszakon át egy másik intézményben/vállalatnál/országban tanulni, vagy adjon meg további fontos részleteket arról a felsőoktatási intézményről, ahol az adott képesítést megszerezték.
- 6.2 Jelöljön meg bármely további hasznos információforrást és olyan referenciákat, ahol további részletek találhatóak az adott képesítésről, pl. a kibocsátó intézmény megfelelő osztálya; egy nemzeti információs központ; az Európai Unió NARIC Hálózata (National Academic Recognition Information Centres); az Európa Tanács/UNESCO ENIC Hálózata (European National Information Centre on Academic Recognition and Mobility).

7 A MELLÉKLET HITELESÍTÉSE

- 7.1 Az oklevélmelléklet kibocsátásának dátuma. Ez nem szükségképpen ugyanaz a nap, melyen a képesítést kiadták.
- 7.2 Az oklevélmelléklet hitelességét igazoló tisztségviselő neve és aláírása.
- 7.3 A hitelességet igazoló személy hivatalos minőségének megnevezése.
- 7.4 Az oklevélmelléklet hitelesítését végző intézmény hivatalos bélyegzője vagy pecsétje.

8. A NEMZETI FELŐOKTATÁSI RENDSZER JELLEMZÉSE

Adjon tájékoztatást a felsőoktatási rendszerről: melyek a jelentkezés és felvétel általános feltételei; az intézmények típusai és a képesítési struktúra². Ez a leírás helyezi el a képesítést/oklevelet a felsőoktatás rendszerében. Jónéhány országban rendelkezésre áll egy modell-országi jellemzés, amelyek az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség NARIC – szervezetei, az Európa Tanács és az UNESCO ENIC – szervezetei, valamint a résztvevő országok minisztériumainak, rektori konferenciáinak együttműködésével született meg.

---

² Az 1997 áprilisában Lisszabonban elfogadott, Európa Tanács/UNESCO által kidolgozott „Egyezmény a felsőoktatási képesítések elismeréséről az Európai Régióban”(http://culture.coe.fr) aláírói elkötelezettek aziránt, hogy ilyen információ megadására megoldást találjanak.

Szójegyzék

A definíciók és a kifejezések használata országonként különböző. A félreértések lehetőségének elkerülése érdekében a jelen szójegyzék igyekszik minden főbb kifejezést megadni, melyek az oklevélmelléklet programhoz kapcsolódó dokumentumokban megjelennek. A szójegyzék részben az 1997-ben Lisszabonban elfogadott „Egyezmény a felsőoktatási képesítések elismeréséről az Európai Régióban” alapján és azzal teljes összhangban készült.

ACADEMIC RECOGNITION : TOVÁBBTANULÁS SZEMPONTJÁBÓL TÖRTÉNŐ ELISMERÉS egy (hazai vagy külföldi) felsőoktatási intézmény kurzusainak, képesítéseinek vagy okleveleinek elismerése egy másik által. Ezt általában azért kérik, hogy a második intézményben más szakon a tanulmányok megkezdéséhez adandó engedély alapjául szolgáljon (kumulatív elismerés) vagy olyan esetekben, ahol az elismerés a képzési program valamely elemének újratanulása alól történő felmentésre ad lehetőséget (magasabb képzési szint elismerése). A végzettségi szint elismerése azon tanulmányok elismerése, melyeket máshol, egy másik intézményben folytattak, pótolva egy hazai intézmény hasonló ideig tartó programját. Ez (a helyettesítés elismerése) az Európai Kreditátváltási Rendszer (ECTS – mobilitási program) keretei között működik (ld. ECTS).

ACCESS (to higher education) : BEJUTÁSI LEHETŐSÉG (a felsőoktatásba) arra a jogra utal, melynek birtokában a képesítéssel bíró jelölt jelentkezhet, illetve felvételre kiválasztható egy felsőoktatási intézménybe. A bejutási lehetőség különbözik a felvételtől, mely utóbbi már az illető tényleges részvételét is jelenti az adott felsőoktatási szakon.

ACCREDITATION : AKKREDITÁCIÓ az a folyamat, melynek során egy felsőoktatási intézmény egy másik felettes illetékes szervtől jogosultságot szerez képesítés kibocsátására, illetve meglévő képesítéseit e felettes szerv elismeri. Ez a hatóság lehet az állam, egy kormányhivatal vagy egy másik hazai vagy külföldi felsőoktatási intézmény (lásd FRANCHISE). A kifejezés eredete az amerikai rendszerben keresendő, és néhány európai országban ugyanúgy használják, mint a „recognition - elismerés” szót.

ADMISSION : FELVÉTEL megfelelő képesítéssel bíró jelentkezőknek egy adott intézményben és/vagy képzési programban felsőfokú tanulmányok folytatását megenedő döntés, illetve az e célra működtetett rendszer.

ASSESSMENT : ÉRTÉKELÉS 1) (intézményeké, illetve képzési programoké) az a folyamat, mellyel egy felsőoktatási intézmény vagy képzési program oktatási minőségét megállapítják; 2) (egyéni képesítések esetében) egy személy külföldi képesítéseinek egy illetékes hatóság általi írásos értékelése, illetve nyilatkozata; 3) (egy-egy hallgatók esetében) egy hallgató képességeinek és készségeinek tényleges számonkérése egy képzési program során (pl. vizsgáztatással).

AWARD : KÉPESÍTÉS e kifejezés rokon értelmű a „qualification : képesítés” kifejezéssel.

COMPETENT RECOGNITION AUTHORITY : ILLETÉKES ELISMERÉSI HATÓSÁG olyan testület, melynek hivatalos feladata külföldi képesítések elismerésével kapcsolatos kötelező hatályú döntéseket hozni.

COURSE : KURZUS egy felsőoktatási szak része, mely általában önálló egységként működik, és tartalmát külön felmérés keretében kérik számon. Teljes felsőoktatási szakok általában kurzusok sorozatából állnak.

CREDENTIAL : VÉGZETTSÉGET TANÚSÍTÓ OKIRAT e kifejezés néha képesítésre utal (ld. QUALIFICATION : KÉPESÍTÉS)

CREDENTIAL EVALUATOR : TOVÁBBTANULÁS SZEMPONTJÁBÓL TÖRTÉNŐ ELISMERÉSEL FOGLALKOZÓ SZAKEMBER az a személy, aki külföldi képesítések elismeréséről döntést hoz (ld. COMPETENT RECOGNITION AUTHORITY : ILLETÉKES ELISMERÉSI HATÓSÁG).

CREDIT : KREDIT egy elvi időegység alatt egy adott szinten elért tanulmányi teljesítményt mérő „tanulmányi mértékegység”. Általában kredit alapú moduláris kurzusokkal összefüggésben használják.

DE FACTO RECOGNITION : DE FACTO ELISMERÉS olyan nem-szabályozott szakma elismerésére utal, ahol pl. nincs, illetve nem követelnek meg országos jogi felhatalmazást egy adott szakma gyakorlására. Ez a legnagyobb gondot okozó területe a szakképzettségek elismerésének (ld. PROFESSIONAL RECOGNITION : SZAKMA GYAKORLÁSA SZEMPONTJÁBÓL TÖRTÉNŐ ELISMERÉS, ill. RECOGNITION : ELISMERÉS).

DE JURE RECOGNITION : DE JURE ELISMERÉS egy adott, az Európai Unióhoz, illetve Európai Gazdasági Térséghez tartozó országban való munkavállalás jogának elismerése egy jogilag szabályozott szakma esetében (pl. orvos). E helyzetek különféle Európai Unió irányelvek hatálya alatt állnak, melyek alapján, ha valaki egy tagállam teljes értékű képesítéssel bíró polgára, joga van ahhoz, hogy szakképzettségét egy másik tagállamban is elismerjék, beleértve a megfelelő szakmai cím viselésének jogát is (ld. REGULATED PROFESSION : SZABÁLYZOTT SZAKMA, PROFESSIONAL RECOGNITION : SZAKMA GYAKORLÁSA SZEMPONTJÁBÓL TÖRTÉNŐ ELISMERÉS, RECOGNITION : ELISMERÉS).

DIPLOMA : OKLEVÉL itt bármely képesítésre/végzettséget tanúsító okiratra vonatkozik. Ez félreértés forrása lehet. Némely oktatási rendszerekben a kifejezés képesítések konkrét kategóriájára vagy fajtájára vonatkozik. Itt nem e leszűkített jelentésében használjuk.

ECTS European Credit Transfer System : ECTS az Európai Kreditátváltási Rendszer (melyet az Európai Bizottság fejlesztett ki). E rendszer ECTS kreditpontokon (a feladatok mennyiségén) alapszik, és célja a mobilitás, a kreditpontok átváltásának megkönnyítése, illetve a külföldön végzett tanulmányok nemzetközi elismerése (ld. ACADEMIC RECOGNITION : TOVÁBBTANULÁS SZEMPONTJÁBÓL TÖRTÉNŐ ELISMERÉS).

ENIC European (Council of Europe/UNESCO) National Information Centre on Academic Recognition and Mobility) : ENIC Tanulmányok Elismerésével és Mobilitással Foglalkozó Európai (Európa Tanács/UNESCO) Nemzeti Információs Központ.

FRANCHISE : FRANCHISE azon helyzet, melyben egy intézmény felhatalmaz egy másik intézményt (országosan vagy nemzetközileg) arra, hogy egy jóváhagyott programot oktasson, miközben a program tartalma, tanítása, értékelése és minőségbiztosítási eljárása feletti ellenőrzését általánosságában megtartja. A franchise kapcsolatok azonban számottevő eltéréseket mutathatnak.

FIELD OF STUDY : TANULMÁNYI TERÜLET egy képesítéshez tartozó fő tudományágak vagy tematikai területek.

HIGHER EDUCATION : FELSŐOKTATÁS az illetékes hatóságok által saját felsőoktatási rendszerükhöz tartozónak elismert minden fajta oktatási kurzus, illetve kurzussorozat (képzési program), képzés, vagy kutatásra előkészítő posztszekunder képzés. A felsőoktatás a szakértelem, a tudás és a készségek szintjére épít, melyet a hallgatók általában a középiskolai oktatás során sajátítanak el (ld. HIGHER EDUCATION INSTITUTION : FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY és PROGRAMME OF STUDY : FELSŐOKTATÁSI SZAK). A felsőoktatás általában időben a középiskolai oktatás után következik, és felsőoktatási intézményekben felkínált felsőoktatási szakokon keresztül valósul meg. Meg kell azonban jegyezni, hogy felsőoktatási intézmények nyújthatnak olyan oktatási kurzusokat is, melyek nem felsőoktatási szintűek. Ennek ellenkezője

is igaz lehet, így olyan intézmények, melyek nem részei egy adott ország felsőoktatási rendszerének, nyújthatnak bizonyos felsőoktatási programokat. A felsőoktatás és a felsőoktatási intézmény meghatározása országonként különbözhet. Néhány országban például a nővérképzés a felsőoktatás része, míg más országokban a posztsekunder képzés részeként tartják számon.

HIGHER EDUCATION INSTITUTION : FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY olyan intézmény, mely felsőoktatással foglalkozik, és amelyet az illetékes hatóságok saját felsőoktatási rendszerükhöz tartozónak ismernek el (ld. HIGHER EDUCATION : FELSŐOKTATÁS és PROGRAMME OF STUDY : FELSŐOKTATÁSI SZAK).

LEARNING OUTCOMES : OKTATÁS SORÁN ELSAJÁTÍTOTT KÉSZSÉGEK egy egység, kurzus vagy teljes oktatási program sikeres teljesítése során elsajátított és számon kért konkrét intellektuális és gyakorlati készségek összessége.

LEVEL : SZINT egy képesítés helye az adott felsőoktatási rendszerben. Általában minden országnak van egy képesítési skálája. A felsőoktatási képesítések szintjeinek száma országonként, illetve a felsőoktatás típusai szerint különböző lehet (ld. LEVEL INDICATORS : SZINTJELZŐK).

LEVEL INDICATORS : SZINTJELZŐK ezek a képesítés szerepét jellemző bármilyen általános információtól az igen részletes, konkrét, a képesítés egészének vagy részének természetéről, annak sikeres megszerzésével összefüggő készségekről, szakértelemről szóló kijelentésekig terjedhetnek (ld. LEVEL : SZINT).

LISBON CONVENTION : LISSZABONI EGYEZMÉNY az 1997 áprilisában az Európa Tanács/UNESCO által Lisszabonban elfogadott, az „Egyezmény a felsőoktatási képesítések elismeréséről az Európai Régióban” c. dokumentumra utal.

MODULE : MODUL egy különálló, összefüggő tanulmányi egység. Egy moduláris oktatási program része, ahol a tanterv hasonló terjedelmű egységekre van felosztva.

NARIC National Academic Recognition Information Centre : NARIC Országos Továbbtanulás Szempontjából Történő Elismerési Információs Központ (Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség). Egyes NARIC-ok felelőssége szakképzettségek elismerését is felöleli.

PROFESSIONAL RECOGNITION : SZAKMA GYAKORLÁSA SZEMPONTJÁBÓL TÖRTÉNŐ ELISMERÉS egy képesítés birtokosának szakmája gyakorlásához való jogának és szakmai státuszának megadása. Az Európai Unióban a szakképzettség elismerését jogi aktusként határozzák meg, mely által a befogadó állam illetékes hatósága elismeri, hogy a képesítés, melyet egy másik tagállam elismerésért folyamodó polgára megszerzett, a befogadó állam területén is feljogosítja az adott polgárt jogilag szabályozott szakmai tevékenységének folytatására (ld. REGULATED PROFESSION : SZABÁLYOZOTT SZAKMA, DE JURE RECOGNITION : DE JURE ELISMERÉS, DE FACTO RECOGNITION : DE FACTO ELISMERÉS és RECOGNITION : ELISMERÉS).

PROGRAMME OF STUDY : FELSŐOKTATÁSI SZAK olyan kurzusokból álló tanulmány, amelynek különböző elemei kiegészítik egymást és egymásra épülnek, biztosítva ezzel, hogy a hallgató felsőfokú képesítést szerezzen (ld. HIGHER EDUCATION : FELSŐOKTATÁS, HIGHER EDUCATION INSTITUTION : FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY, és COURSE : KURZUS). A „program” azokat a tudományos oktatási területeket és követelményeket is jelenti, melyek együttesen meghatározzák a képesítést (ld. FIELD OF STUDY : TANULMÁNYI TERÜLET).

QUALIFICATION : KÉPESÍTÉS 1) felsőoktatási képesítés: bármely fokozat, oklevél vagy egyéb bizonyítvány, melyet egy illetékes hatóság bocsát ki azzal a céllal, hogy azzal igazolja egy felsőoktatási szak sikeres teljesítését; 2) felsőoktatásba történő bejutási lehetőséget nyújtó képesítés: bármely oklevél vagy egyéb bizonyítvány, melyet egy illetékes hatóság bocsát ki azzal

a céllal, hogy azzal igazolja egy oktatási program sikeres teljesítését, és egyben feljogosítsa a képzés tulajdonosát a felsőoktatásban való részvételre (ld. HIGHER EDUCATION : FELSŐOKTATÁS, HIGHER EDUCATION INSTITUTION : FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY, és PROGRAMME OF STUDY : FELSŐOKTATÁSI SZAK). A kifejezést használják bármely felsőfokú oklevélre vonatkoztatva, melyet egy felsőoktatási szak sikeres elvégzéséért adnak; általános kifejezés, mely felsőfokú képzések széles skálájára utal különböző szinteken különböző országokban.

QUALITY ASSURANCE : MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS azon belső és külső folyamatokra utal, melyek által a tudományos szolgáltatás minőségét fenntartják.

RECOGNITION : ELISMERÉS egy illetékes hatóság által kiadott hivatalos nyilatkozat egy külföldön szerzett képzés értékének elismerésével kapcsolatban azzal a céllal, hogy az elismeréssel a további tanulmányokat és/vagy a szakma gyakorlását lehetővé tegye. Az elismerés az egyéni képzések értékelése. Az értékelés lehet bármely kijelentés egy (jelen esetben) külföldi képzés értékéről. Az elismerés egy illetékes elismerő hatóság formális nyilatkozata, melyben a hatóság elismeri a szóban forgó képzés értékét, és ezen elismerésnek a képzés birtokosa számára járó következményeiről az illető személyt tájékoztatja. Egy képzés elismerhető pl. adott szintű továbbtanulás céljából (továbbtanulás szempontjából történő elismerés) vagy egy adott cím viselésének vagy egy szakma gyakorlásának céljából (szakma gyakorlásának szempontjából történő elismerés) (ld. COMPETENT RECOGNITION AUTHORITY : ILLETÉKES ELISMERÉSI HATÓSÁG, QUALIFICATION : KÉPESÍTÉS, ACADEMIC RECOGNITION : TOVÁBBTANULÁS SZEMPONTJÁBÓL TÖRTÉNŐ ELISMERÉS és PROFESSIONAL RECOGNITION : SZAKMA GYAKORLÁSA SZEMPONTJÁBÓL TÖRTÉNŐ ELISMERÉS). Az elismerés jelentheti egy felsőoktatási intézmény más hatóság által történő akkreditálását is (ld. ACCREDITATION : AKKREDITÁLÁS).

REGULATED PROFESSION : SZABÁLYOZOTT SZAKMA olyan, az Európai Unióban és az Európai Gazdasági Térségben nyilvántartott szakmákra utal, melyek gyakorlása valamely törvényi vagy igazgatási szabályozás hatálya alá esik (ld. DE JURE RECOGNITION : DE JURE ELISMERÉS).

TRANSCRIPT : LECKEKÖNYVKIVONAT egy hallgató tanulmányi előrehaladásáról és eredményeiről készített hivatalos feljegyzés vagy kivonat. Sok kredit alapú oktatási rendszerben alkalmaznak részletes leckekönyvkivonatokat a teljesített egységek kreditpontjainak, illetve osztályzatainak jelölésére (pl. ECTS leckekönyvkivonat).

VALIDATION : MINŐSÍTÉS azon folyamat, mely által egy oklevelet kibocsátó elismert intézmény megítéli, hogy egy képzéshez vezető tanulmányi program minőségi színvonala megfelelő-e. A minősítendő program lehet önálló, de lehet egy alárendelt intézmény programja is (ld. FRANCHISE : FRANCHISE).

KITÖLTÖTT OKLEVÉLMELLÉKLET-MINTÁK

1. MINTA: BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM, OKLEVELES ÉPÍTŐMÉRNÖK

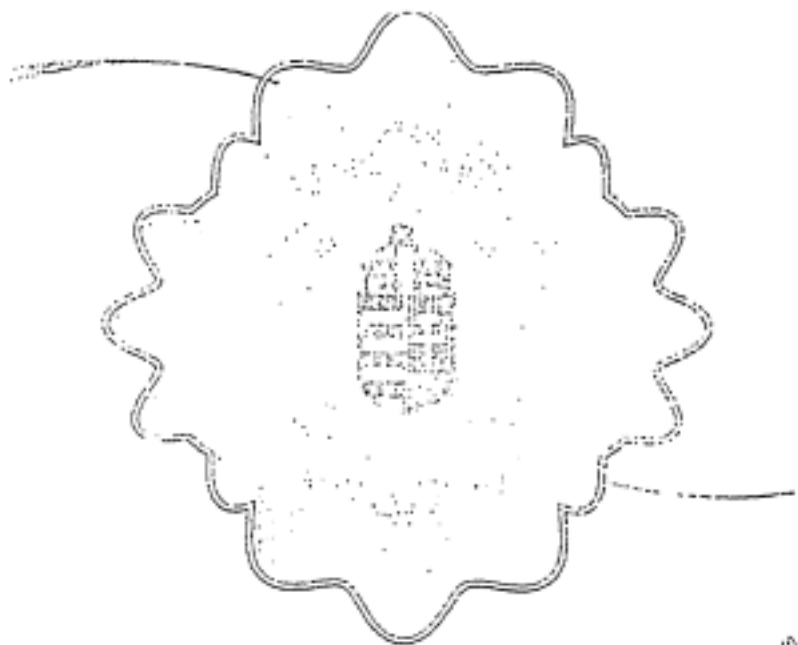
**2. MINTA UNIVERSITY OF WESTMINSTER, BACHELOR OF SCIENCE
BIOMEDICAL SCIENCES**

**3. MINTA KATOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN, BURGERLIJK
WERTUIGKUNDIG - ELEKTROTECHNISCHE INGENIEUR**

**4. MINTA UNIVERSITÉ MICHEL DE MONTAIGNE, BORDEAUX III, DIPLÔME
D'ETUDES UNIVERSITAIRES GENERALES DE SCIENCES HUMAINES
ET SOCIALES MENTION HISTOIRE**

5. MINTA LATVIJAS UNIVERSITĀTE, EKONOMISTS - GRĀMATVEDIS

Magyar oklevélmelléklet-minta

MINTA

A. Tű. 1150/E. sz. SZ. - Pártis-nyomda - 20455
Pártis-nyomda Rt. - (Fax: 5-9344)
Létrejött: 1996. évi 17. sz. é.

Sorszáma: PT-A 002-017 86/1997. sz.ú

EGYETEMI OKLEVÉL

Ezt az oklevélt KOVÁCS ATTILA

személyre állítottuk ki,
aki 1971 évben február hó 13 napján

Letenye városban (középsőben)
Zala megyében Magyar országban

született, és az 1989/90 tanévtől az 1994/95 tanévig

a Budapesti Műszaki Egyetem

Építőmérnöki Kar

Szerkezetépítőmérnöki szakán

a nappali tagozaton

egyetemi tanulmányi kötelezettségeinek elvégzett.

A Závizsgáló-Bizottságak 1997 év október hó 16-i

határozata alapján nevezett oklevélis

Építőmérnöknek

nyilvánítjuk.

Oklevélének minősítése: közepes

Kelt Budapest, 1997 év október hó 28-i.

Kovács Attila Buzsáki
a Závizsgáló-Bizottság elnöke (kétes)

DIPLOMA SUPPLEMENT

This Diploma Supplement follows the model developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgement, equivalence statements or suggestions about the recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER OF THE QUALIFICATION			
1.1 Family name	Kovács	1.2 Given name	Attila
1.3 Date of birth	13 February 1971	1.4. Student ID No or code	145 IP3

2. INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION	
2.1 Name of qualification and (if applicable) title conferred (in original language)	okleveles építőmérnök
2.2 Main field(s) of study for the qualification	civil engineering
2.3 Name and status of awarding institution (in original language)	Budapesti Műszaki Egyetem (state university)
2.4 Name and status of institution (if different from 2.3) administering studies (in original language)	same as above
2.5 Language(s) of instruction/examination	Hungarian

3. INFORMATION ON THE LEVEL OF THE QUALIFICATION	
3.1 Level of qualification	University graduate programme leading to <i>egyetemi oklevél</i>
3.2 Official length of programme	5 years, 140 academic plus 60 examination weeks, 25-30 contact hours plus 25-30 private study hours per week
3.3 Access requirement(s)	secondary school leaving certificate (after 12 years of study) (<i>érettségi vizsga</i>)

CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

Date:

Signature:

Capacity:

Official stamp or seal:

4. INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED	
4.1 Mode of study	Full-time
4.2 Programme requirements	In order to receive a university degree, the student must demonstrate by means of a final exam that he/she possesses and is able to apply the knowledge necessary to his/her profession in all its inherent relationships and applications. The final exam consists of the completion and defence of the diploma thesis and a written or oral exam in 3 subjects. The programme (including the final exam) covers minimum 300 credits.
4.3 Programme details (e. g. modules or units studied), and the individual grades/marks/credits obtained (<i>if this information is available on an official transcript this should be used here</i>)	see attached transcript
4.4 Grading scheme and, if available, grade distribution guidance	see attached transcript
4.5 Overall classification of the qualification (<i>in original language</i>)	közepes (satisfactory)

5. INFORMATION ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION	
5.1 Access to further study	access to doctoral (Ph.D.) studies in Hungary
5.2 Professional status (<i>if applicable</i>)	civil engineer (M.Sc.)

6. ADDITIONAL INFORMATION	
6.1 Additional information	After the 8th semester a one month practical training is compulsory
6.2 Further information sources	the Registrar, Technical University of Budapest, International Education Centre, Phone: (361)-463-3548; University Bulletin 1991-1992; website: http://www.bme.hu

CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

Date:

Signature:

Capacity:

Official stamp or seal:

8. INFORMATION ON THE NATIONAL HIGHER EDUCATION SYSTEM

According to the Higher Education Law the requirement for admission to university or college graduate education is the Hungarian maturity certificate - a secondary school leaving certificate or an equivalent recognised certificate attesting the completion of secondary school education - or a degree obtained in higher education. The secondary school leaving certificate is awarded after 12 years of study which generally consists of 8 years primary education and 4 years secondary education. It must be noted that the division of the twelve years of study may vary. It may be divided into 6 years of primary education and 6 years of secondary education.

In earlier years entrance exams were general, but an increasing percentage of students are admitted to higher education institutions solely on the basis of secondary school results. Nevertheless, there are certain higher education programmes where students are admitted on the basis of selection. The higher education institutions may also link admission to additional criteria. In the latter case, the higher education institution must announce the admission criteria before their introduction (e.g. possessing foreign language examination certificate, previous specialised education or qualification, result of the maturity exam, etc.).

Government Decree determines the general and mandatory rules of the admission procedure (e.g. the date of application, the rules of transparency and legal redress, the organisational and procedural rules of evaluation). The higher education institutions themselves determine the number of students that may be admitted taking into account the financial commitment of the state on the basis of the statement of the Council of Higher Education and Science.

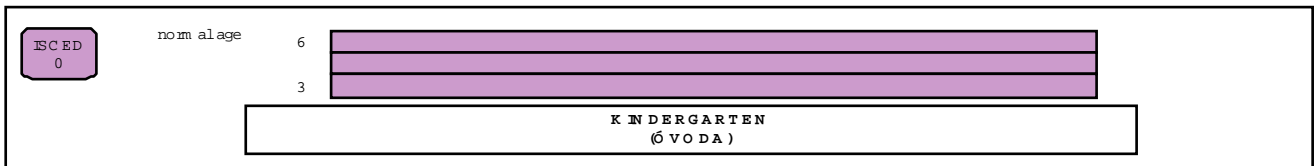
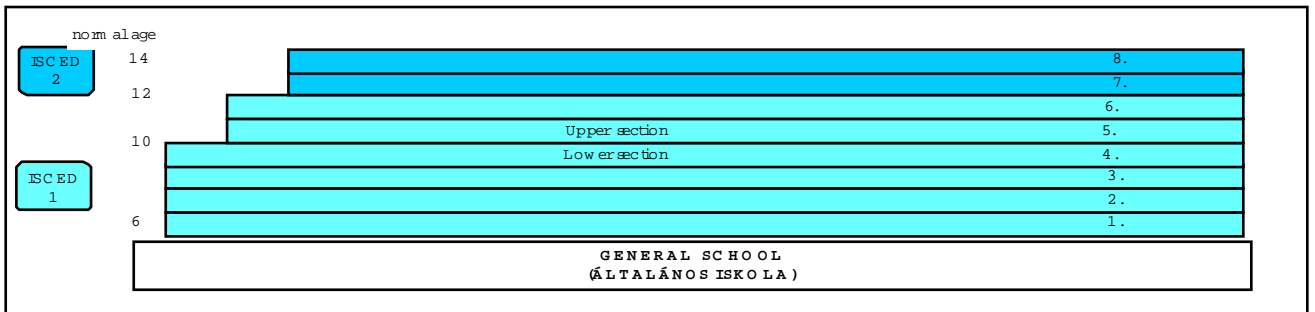
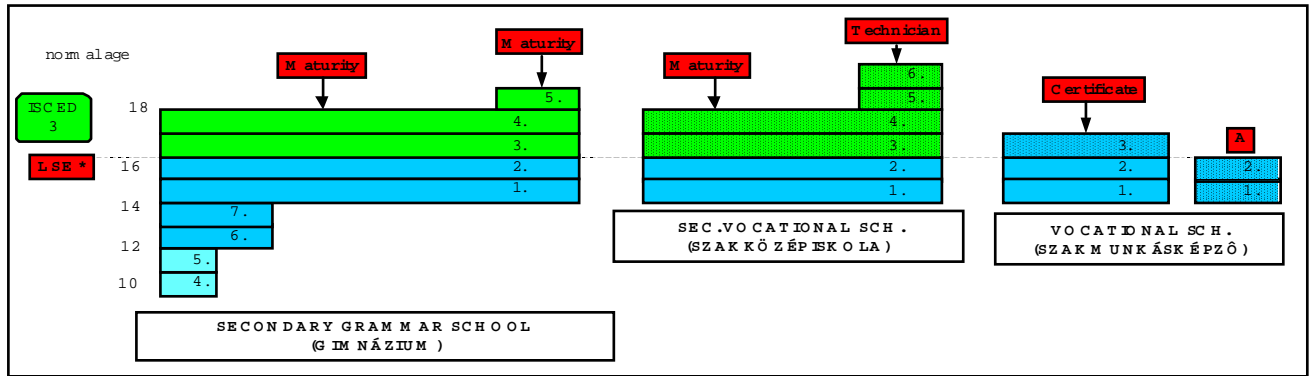
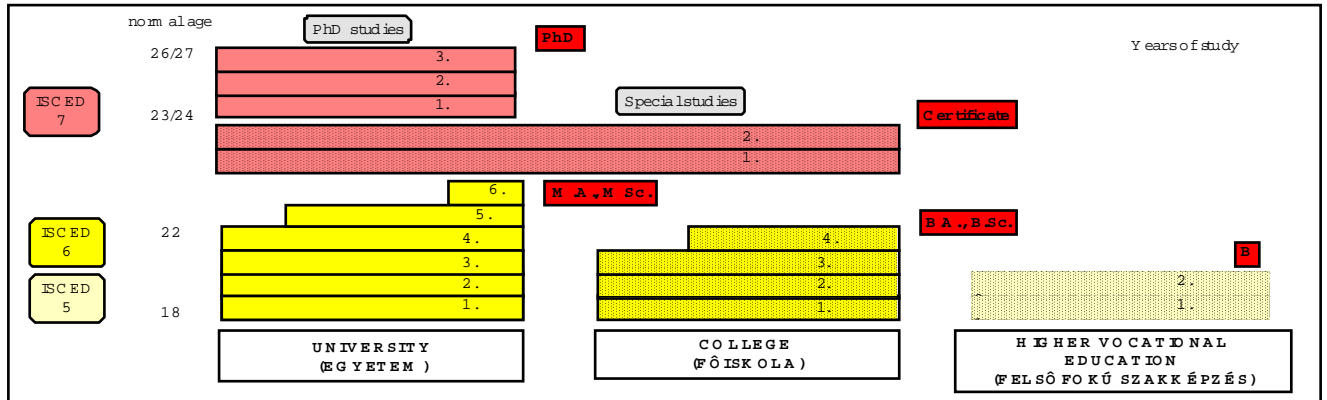
The Hungarian higher education system consists of universities and colleges (*főiskola*). (The latter are organised following the example of the German *Fachhochschule*). These can be state or non-state institutions recognised by the state. The legal status of universities and colleges is practically the same irrespective of whether it is a state or non-state higher education institution. All Hungarian higher education institutions are established or terminated by Parliament, in the light of the opinion of the Hungarian Accreditation Committee.

Hungarian universities and colleges grant degrees following the binary pattern. Part of the university and college structure is specialised: the former classic European university structure was broken up into graduate schools for groups of professions (medical, agricultural, economic and technical universities) early in the 1950s. As a result of which colleges were also organised around such specialisation. Universities may offer both university and college level education.

Hungarian higher education institutions are autonomous. The autonomy is granted by the Higher Education Law. Since 1 September 1993 all higher education institutions (with the exception of police and military institutions) have been supervised from the legal point of view by the Minister of Culture and Education. The majority of the higher education institutions in Hungary are state-run, however, the number of church-run (mainly in the field of theology) and private institutions recognised by the state is also considerable. Since 1 September 1996 a new form of higher learning has been introduced by the Amendment to the 1993 Higher Education Law. This new form is the higher vocational education which is integrated into the system of higher education and as such it is also accredited.

Beyond both university and college graduate education specialised degrees may be obtained. Specialised degrees obtained following university education may be academic degrees (e.g. Ph.D.) or non-academic degrees of further specialisation. The condition for applying for post-graduate education is a university or college degree or diploma obtained in a higher education institution as specified by the admitting higher education institution. In the case of doctoral studies, the condition for admission is a university degree or equivalent. The higher education institution may also link admission to additional criteria (e.g. employment, specific job, and professional experience of a specified period). These must be announced at least two years before their introduction.

Educational System in Hungary

- LSE•: Lower Secondary Examination
- A: Special school for challenged/dropped out pupils
- B: Pilot phase

TRANSCRIPT OF ACADEMIC RECORD

This is hereby to certify that

Name: KOVÁCS, ATTILA *Citizenship:* Hungarian *ID. Number:* 145IP3

Date and place of birth: 13 February 1971 Letenye, Hungary *Mother's name:* Juhász Klára was a full-time student of the Technical University of Budapest at the Faculty of Civil Engineering in the Master of Science programme from the academic year 1989/90 to the academic year 1994/95.

<i>Code</i>	<i>Subject</i>	<i>Credit points</i>	<i>Class hours</i>	<i>Lab hours</i>	<i>Term mark</i>	<i>Exam mark</i>
1st Semester		FALL 1989				
BMEEOMA 1006	Mathematics I.	7	4	2		4
BMEEOTM 1010	Mathematics I. (Statics)	6	2	4		3
BMEEOIL 1031	Programming	4	2	2		4
BMETE 941975	Descriptive Geometry	5	2	2		4
BMEEOEA 1034	Chemistry in Civil Engineering	2	2	0	3	
BMETT 301051	Economics	2	3	0		3
BMEEOVS 1020	Ecology	3	3	0	4	
BMEEPRA 1003	Freehand Drawing	1	0	2	5	

Creditpoints: 30 (thirty)

Weighted grade Point Average: 3.70 (Good)

2nd Semester		SPRING 1990				
BMEEOMA 1007	Mathematics II.	7	4	2		4
BMEEOTM 1011	Mechanics II.	5	2	3		3
BMEEOIL 1032	Informatics	2	1	2	4	
BMETT 131014	Physics and Electrotechnics	4	3	1		3
BMEEOAG 1018	Surveying I.	4	2	2	2	
BMEEOMG 1015	Geology and Rock Mechanics	4	2	2		3
BMEEOEA 1016	Building Materials I.	4	2	1	4	

Creditpoints: 30 (thirty)

Weighted grade Point Average: 3.30 (Satisfactory)

3rd Semester		FALL 1990				
BMEEOMA 2008	Mathematics III.	6	4	2		4
BMEEOTM 2012	Mechanics III.	4	2	2		3
BMEEOIL 1081	Informatics Practice	1	1	0	3	
BMEGT 421704	Law	2	2	0	2	
BMEEOAG 2019	Surveying II.	4	2	2		4
BMEEOVE 2022	Fluid Mechanics	4	2	2		3
BMEEOEA 2017	Building Materials II.	3	2	2		2
BMEEOME 2024	Building Construction I.	4	2	2	3	
BMETT 419733	Philosophy	2	2	0		3

Creditpoints: 30 (thirty)

Weighted grade Point Average: 3.17 (Satisfactory)

<i>Code</i>	<i>Subject</i>	<i>Credit points</i>	<i>Class hours</i>	<i>Lab hours</i>	<i>Term mark</i>	<i>Exam mark</i>
4th Semester		SPRING 1991				
BMEEOMA 2009	Mathematics IV.	4	2	2	4	
BMEEOTM 2098	Maths Comprehensive Exam	0	0	0		3
BMEEOTM 2013	Mechanics IV. (Dynamics)	4	1	2	3	
BMEEOTM 2099	Mech. Comprehensive Exam	0	0	0		3
BMEEOGT 2021	Geotechnics	4	2	2		3
BMEEOVG 2027	Hydrology	3	2	1		2
BMEEOVE 2028	Hydraulic Engineering	4	2	2		3
BMEEOVA 2023	Traffic Engineering	2	2	0	3	
BMEEOME 2025	Building Construction II.	4	2	2		3
BMEEOVG 2086	Hydrology Field Crs. (3days)	1	0	0	3	
BMEEOAG 2082	Hydrology Field Crs. (9days)	2	0	0	4	
BMEGT 419701	Aesthetics	2	2	0		5

Creditpoints: 30 (thirty)

Weighted grade Point Average: 3.23 (Satisfactory)

5th Semester		FALL 1992				
BMEEOVG 3034	Water Management	4	3	1		4
BMEEOUF 3030	Highway Engineering	6	4	1		3
BMEEPUI 3048	Town Planning	2	2	0	5	
BMEEOGT 2026	Geotechnics	4	2	2		4
BMEEOTM 3035	Structural Analysis I.	4	2	2		3
BMEEOAC 3037	Steel Structures I.	3	2	1	3	
BMEEOVB 3039	Reinforced Concrete Struct.	4	2	2		3
BMEEOME 3033	Design of Dwelling Houses	2	0	2	3	
BMEEOVE 3087	Hydr.Engin. Lab. Crs. (2days)	1	0	0	5	

Creditpoints: 30 (thirty)

Weighted grade Point Average: 3.47 (Satisfactory)

6th Semester		SPRING 1993				
BMEEOVA 3032	Railway Construction	6	4	1		3
BMEEOGT 3041	Foundation Engineering	6	3	2		4
BMEEOTM 3036	Structural Analysis	4	1	2		3
BMEEOAC 3038	Steel Structures II.	4	3	0		3
BMEEOVB 3040	Reinf.Concr.and Timber Struct.	5	2	2		3
BMEEOME 3042	Engineering Structures	2	0	2	4	
BMEEOVA 3083	Road & Railway Field Crs. 3dys	1	0	0	3	
BMEEOAC 3084	Testing of Structs. (steel) (4dys)	1	0	0	2	
BMEEOVB 3085	Testing of Strs. (reinf.c.) (4dys)	1	0	0	3	

Creditpoints: 30 (thirty)

Weighted grade Point Average: 3.23 (Satisfactory)

<i>Code</i>	<i>Subject</i>	<i>Credit points</i>	<i>Class hours</i>	<i>Lab hours</i>	<i>Term mark</i>	<i>Exam mark</i>
7th Semester		FALL 1993				
BMEEOAG 4034	Public Utilities	5	3	1		2
BMEEOAG 4036	Geoinformatics	3	2	1	4	
BMEEOVV 3046	Bridges	3	2	2		3
BMEEOME 3047	Indust. & Agricult. Buildings	5	2	2		4
BMEEPEK 3049	Building Management	3	1	2	3	
BMEEOTM 4071	Theory of Structures	5	2	2		3
BMEGT 419720	Film and Society	2	2	0		4
BMEGT 419059	Logic	2	2	0		5
BMEGT 309905	Marketing	2	2	0		4

Creditpoints: 30 (thirty)

Weighted grade Point Average: 3.37 (Satisfactory)

8th Semester		SPRING 1994				
BMEEPEK 3053	Management	2	2	0		3
BMEEPEK 3050	Building Management II.	3	1	2		2
BMEEOAC 4013	Stability of Steel Structures	5	3	1		4
BMEEOVV 4105	Reinforced Concrete Buildings	5	3	1	4	
BMEEOTM 4073	Finite Element Method	5	2	2	4	
BMEEOGT 4056	Underground Structures	5	2	2	3	
BMEGT 526368	Psychology	3	2	0		5
BMEGT 204511	Technology as Social Problem	2	2	0		4

Creditpoints: 30 (thirty)

Weighted grade Point Average: 3.67 (Good)

9th Semester		FALL 1994				
BMEEOAC 4011	Steel CAD	3	2	0		5
BMEEOAC 4014	Welding	2	1	1	5	
BMEEOAC 5003	Design Theory of Steel Struct.	3	2	1		2
BMEEOGT 5014	Numerical Methds in Geotech.	2	2	0		3
BMEEOIL 5025	Informatic Networks	2	2	0		4
BMEEOIL 5028	Graphic Methods	2	2	0	3	
BMEEOME 5030	Building Physics	2	2	0	2	
BMEEOME 5031	Building Reconstruction	2	2	0	4	
BMEEOTM 5036	Numeric Methods	4	3	0		3
BMEEOTM 5038	Structural Optimisation	4	2	0		4
BMEEOTM 5039	Fracture Mechanics	2	2	0		3
BMEEOVV 5053	Shell Structures	2	2	0	2	

Creditpoints: 30 (thirty)

Weighted grade Point Average: 3.27 (Satisfactory)

<i>Code</i>	<i>Subject</i>	<i>Credit points</i>	<i>Class hours</i>	<i>Lab hours</i>	<i>Term mark</i>	<i>Exam mark</i>
10th Semester		SPRING 1995				
BMEEOACDIPL	Diploma Project	30	0	26	2	
		Creditpoints: 30 (thirty)				
		Weighted grade Point Average: 3.00 (Satisfactory)				

Key to marks: 5 = Excellent; 4 = Good; 3 = Satisfactory; 2 = Pass; 1 = Fail

Grading scheme, grade translation and grade distribution guidance:

Grading in a given subject is done on a five point 5 - jeles / Excellent scale:

- 4 - jó / Good
- 3 - közepes / Satisfactory
- 2 - elégséges / Pass
- 1 - elégtelen / Fail

An *excellent (5)* grade is assigned to the student who thoroughly knows the entire subject matter in all of its inherent relationships and is able to independently apply his/her knowledge with absolute certainty.

A *good (4)* grade is assigned to the student who thoroughly knows the entire subject matter of the course and can safely apply its content.

A *satisfactory (3)* grade is assigned to the student who knows the significant portions of the subject matter of the course and is able to apply them with suitable safety.

A *pass (2)* grade is assigned to the student who knows the significant parts of the course on a satisfactory level and is able to demonstrate an acceptable level of familiarity in the application of the content of the course.

A *fail (1)* grade is assigned to the student who does not command sufficient knowledge and demonstrate skill in applying the practices of his/her chosen field.

Angol oklevélmelléklet-minta

The University of Westminster

hereby certifies that the degree of

BACHELOR OF SCIENCE

has been awarded to

JACK BLACK

having followed an approved programme in

Biomedical Sciences

With Lower Second Class Honours

Rector

Chairman

Date 3. 7. 1995

DIPLOMA SUPPLEMENT

This Diploma Supplement follows the model developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/ CEPES. The purpose of the supplement is to provide Sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER OF THE QUALIFICATION

1.1 Family name(s): BLACK	1.2 Given name(s): JACK	1.3 Date of birth (day/month/year): 01.12.65
1.4 vStudent identification number or code: University of Westminster student reference number - A00012378; HESA* reference number - 865432. * Higher Education Statistics Agency, UK; the unique national identifying number for students registered at a state university.		

2. INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION

2.1 Name of the qualification and title conferred: Bachelor of Science Biomedical Sciences. The power to award degrees is protected by UK law
2.2 Main field(s) of study for the qualification: Fundamental Science, including Cell Biology, Biochemistry, and laboratory techniques, with Microbiology, Immunology, Pathology and Genetics in the context of disease processes. The investigation of the disease process centres on the laboratory procedures used in Haematology, Clinical Chemistry, Cellular Pathology and Microbiology.
2.3 Name and status of awarding institution (in original language): University of Westminster, a State university re-titled in 1992; founded in 1838 as the Royal Polytechnic Institution, formerly known as the Polytechnic of Central London.
2.4 Name and status of institution (if different from 2.3) administering studies (in original language): As above.
2.5 Language(s) of instruction/examination: English.

CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

Date:

Signature:

Capacity:

Official stamp or seal:

3. INFORMATION ON THE LEVEL OF THE QUALIFICATION

3.1 Level of qualification: University undergraduate programme leading to honours degree award on successful completion of modules at academic Levels 1, 2 and 3, studying a standard programme of 360 UW credits which are equivalent to 180 ECTS credits. Section eight shows the place of the undergraduate degree in the national education awards structure.

3.2 Official length of programme: 36 weeks per annum for 3 years, involving c150 hours student committed workload for each of the 24 modules weighted at 15 credits; approximately one third of this time is designated 'contact teaching time' for staff.

3.3 Access requirements: 2 Advanced/A level subjects, plus 3 other General Certificate of Secondary Education (GCSE) subjects including English and Mathematics, or, a Foundation Studies Certificate in Biological Sciences, or a BTEC National Certificate or Diploma, or a formally recognised Access Course, or GNVQ Advanced Science with overall Merit grade, Scottish Highers, Internationale Baccalaureate, or non-UK qualifications which are considered equivalent to one of the above. A minimum score of TOEFL 550 or IELTS 6.0 is required for speakers of English as a second or other language.

4. INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED

4.1 Mode of study: Full-time (FT).

4.2 Programme requirements: The aims and objectives of the scheme are as follows:

(i) to develop students' knowledge of biological and medical sciences in order that they may analyse and understand the basis of human disease;

(ii) to familiarise students with the principles and evolution of disease processes and their aetiology;

(iii) to promote critical awareness of the methods by which disease processes are investigated and monitored;

(iv) to provide students with the personal skills and professional perspective to enable them to be effective in the application of biomedical sciences; and,

(v) to meet the requirements of the Institute of Biomedical Science (IBMS) for graduate membership and the Council for Professions Supplementary to Medicine (CPSM) for subsequent State Registration.

4.3 Programme details (modules or units studied) and the individual grades/ marks obtained: *(if this information is available on an official transcript this should be used here)* see attached transcript.

CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

Date:

Signature:

Capacity:

Official stamp or seal:

4. INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED CONTINUED

4.4 Grading scheme:		The class of Honours degree is normally determined as follows:	
70%+	First Class Honours: a high level of competence, with innovation and flair	<i>First</i>	An average of 70% or above in the best 105 credits at level three; and an average of 60% or above in the next best 105 credit,; at level three, or level two.
60-69%	Upper Second Class Honours: a high level of competence, with good analysis		
50-59%			
40-49%	Third Class Honours: satisfactory	<i>Upper Second</i>	An average of 60% or above in the best 105 credits at level three, and an average of 50% or above in the next best 105 credit at level three, or level two.
30-39%	Fail: further study or practice required prior to reassessment		
25-30%	Taken, but with no encouragement for reassessment.	<i>Lower Second Third</i>	An average of 50% or above in the best 105 credits at level three. and an average of 40% or above in the next best 105 credits at level three, or level two An average of 40% or above in the best 210 credits at level three.
4.5 Overall classification of the qualification (in original language): Lower Second Class Honours.			

5. INFORMATION ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION

5.1 Access to further study: Access to taught postgraduate study, normally with Second Class Honours and above.
5.2 Professional status (if applicable): Dual professional body accreditation by the UK's Institute of Biomedical Sciences (IBMS) for graduate membership, and the Council for Professions Supplementary to Medicine (CPSM), which licences Biomedical Sciences graduates for employment in the UK National Health Service within 12-18 months of course completion. CPSM is the statutory body for this UK regulation profession.

6 ADDITIONAL INFORMATION

6.1 Additional information: The Biomedical Sciences degree is designed for scientists who wish to work in diagnostic and research medical science hospital and public health laboratories, and pharmaceutical companies. Transferable skills of self-management, information retrieval and analysis, planning, communication, teamwork, and numeracy are developed and assessed within the course.

6.2 Further information sources: University of Westminster Biosciences Courses Handbook 1997; the University of Westminster Internet site '<http://www.wmin.ac.uk/>'; The UK National Academic Recognition Information Centre (NARIC/ENIC), ECCTIS 2000, Oriol House, Oriol Road, Cheltenham, Gloucester, GL50 1 XP United Kingdom.

CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

Date:

Signature:

Capacity:

Official stamp or seal:

8. INFORMATION ON THE NATIONAL HIGHER EDUCATION SYSTEM

General overview of the education system: A majority of students studying at the 130 universities in the UK have completed 7 years of secondary education, including GCEs or GCSEs and A level subjects. Since 1994 a new secondary qualification, the General National Vocational Qualification (GNVQ) Advanced has been introduced as a vocational Advanced level award. Therefore, entry for 'Home' undergraduates domiciled in the UK is based largely on public examination performance, through applications processed by UCAS for FT undergraduate study. The participation rate in HE is 30% of the population.

Description of the national higher education awards structure: The 3 year honours degree is the most common format for study at HE level. The principal objective of most University education at first degree or undergraduate level is still predominantly to provide a general training of the mind and to promote a critical, objective and constructive approach, so that the graduate can apply his or her intellect to new problems relying on broad principles and approaches.

A majority of courses are modularised or unitised within a credit accumulation framework. External examiners with current subject specialism who are peers drawn from academic life and professional practice are appointed for each course to attest to the fairness and consistency of the assessment processes independently of the internal assessment team.

Further & Higher Education Colleges increasingly provide Access and Foundation courses to prepare students for progression to Level 1 honours degree work, as well as delivering Edexcel BTEC Higher National Certificate and Diploma courses validated by universities and the Business & Technology Education Council (BTEC). On successful completion of first degree work students may progress to taught postgraduate courses designated as Masters level, and subsequently apply to register for independent research at M.Phil/PhD (Master or Doctor of Philosophy) level. Continuing Professional Development (CPD) programmes are provided on a FT and PT basis throughout the calendar year, mainly by the new post-1992 universities.

British education system

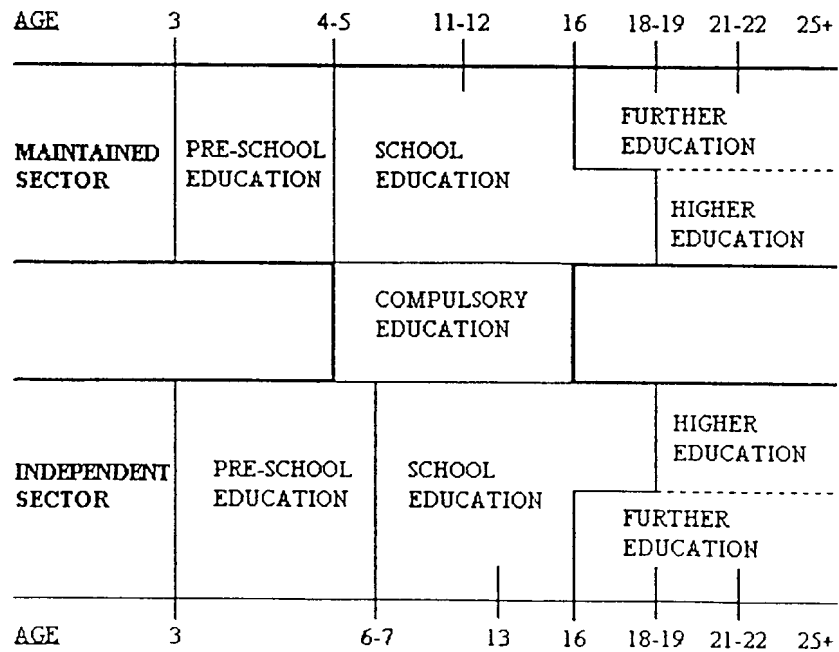

Chart from the UK NARIC/ENIC ECCTIS 2000, International Comparisons Advisor Guide to Comparability of UK and International Qualifications on CD ROM 1998.

British educational qualifications

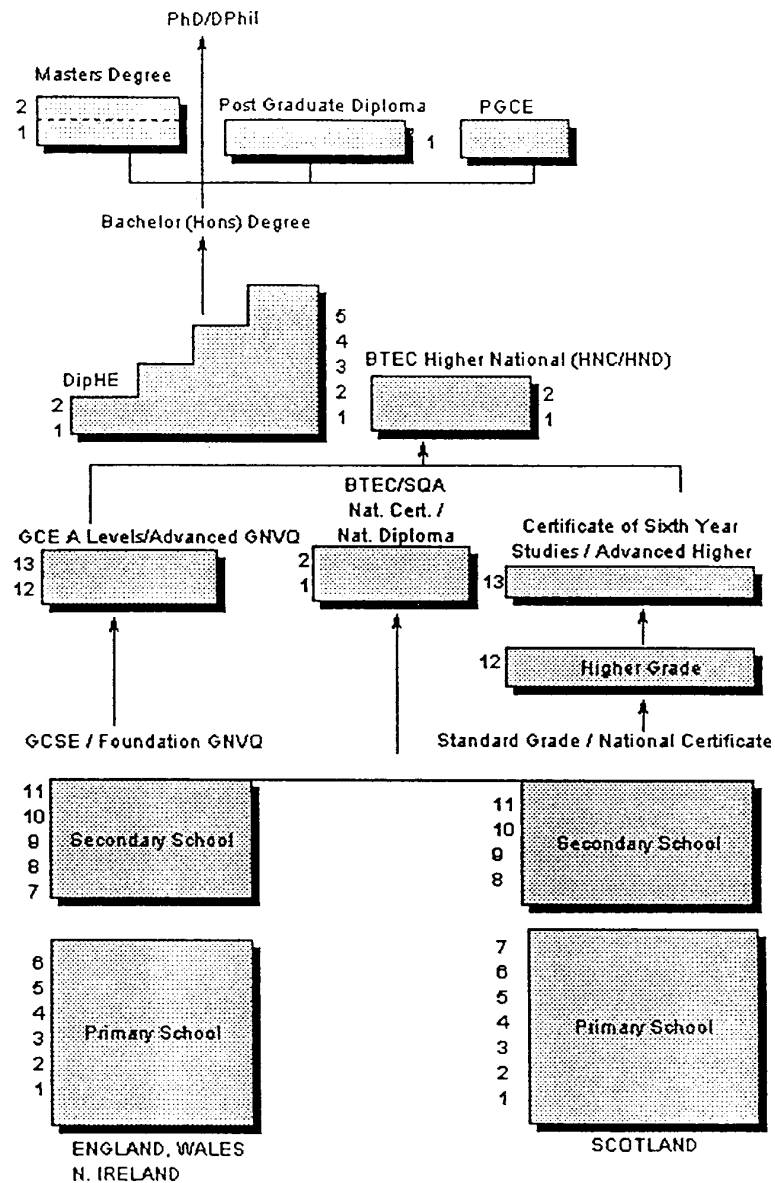

Chart from the UK NARIC/ENIC ECCTIS 2000, International Comparisons Advisors Guide to Comparability of UK and International Qualifications on CD ROM 1998.

UNIVERSITY OF WESTMINSTER

Transcript of credits awarded to **JACK BLACK** Reg. No.: **A12378** IESA No.: **865432**
 Course: 3009 BSC BIOMEDICAL SCIENCES FT Pathway: 3009 BSC BIOMEDICAL SCIENCES (F/T) Tutor: MARTIN PARRY
 Award Achieved: BSC Biomedical Sciences With Lower Second Class Honours

Date:

Level	Module code and title	Credits	Session/ Semester	Result or Status	Attempt	Mark
1	3BCH165 INTRODUCTORY BIOCHEMISTRY	15.0	1994/1	PASSED	1	54
1	3BCH167 BIOCHEMICAL TECHNIQUES	15.0	1994/2	PASSED	1	70
1	3BGY161 BASIC MICROBIOLOGY	15.0	1994/2	PASSED	1	55
1	3BGY162 GENETICS & MOLECULAR BIOLOGY	15.0	1994/2	PASSED	1	54
1	3BGY166 CELL BIOLOGY	15.0	1994/1	PASSED	1	54
1	3MIS163 INTRO QUANTITATIVE METHODS	15.0	1994/1	PASSED	1	77
1	3PHY180 PHYSIOLOGICAL SYSTEMS	15.0	1994/1	PASSED	1	52
1	3PHY181 PROBLEMS IN PHYSIOLOGY	15.0	1994/2	PASSED	1	53
2	3BCH260 PROTEINS & ENZYMES	15.0	1995/1	PASSED	1	67
2	3BGY264 GENETICS OF MICROBES	15.0	1995/1	PASSED	1	43
2	3BGY265 MOLECULAR GENETICS	15.0	1995/1	PASSED	1	49
2	3BMS200 PATHOBIOLOGY	15.0	1995/1	PASSED	1	62
2	3BMS201 INVESTIGATIVE PATHOLOGY	15.0	1995/2	PASSED	1	58
2	3BMS202 TISSUE AND DISEASE	15.0	1995/2	PASSED	1	70
2	3CHM267 INSTRMNTL ANALYTICAL CHEMISTRY	15.0	1995/2	PASSED	1	56
2	3PHY295 IMMUNOPHYSIOLOGY	15.0	1995/2	PASSED	1	51
3	3BMS300 BLOOD AND DISEASE	15.0	1996/2	PASSED	1	47
3	3BMS305 CHANGING PATTERNS OF DISEASE	15.0	1996/2	PASSED	1	46
3	3BMS306 BODYFLUID CHEMISTRY & DISEASE	15.0	1996/2	PASSED	1	43
3	3BMS307 MICROBES & DISEASE	15.0	1996/2	PASSED	1	49
3	3NAL391 BHS PROJECT B	60.0	1996/2	PASSED	1	64
Credit value of modules attempted:		Level 3 120.0	Levels 2/3 240.0	All Levels 360.0		
Credit value of modules taken:		Level 3 120.0	Levels 2/3 240.0	All Levels 360.0		
Credit value of modules passed:		Level 3 120.0	Levels 2/3 240.0	All Levels 360.0		

Notes:

1. Please note that assessment is a matter of academic judgement and not a simple arithmetic computation.
2. The credits indicated above should be halved (divided by two) in order to convert them to the credit tariff employed by the European Credit Transfer System (ECTS).

This illustrative Diploma Supplement is a prototype produced in accordance with the new model in order to provide an example for those institutions who seek to produce their own supplements. A genuine Diploma Supplement would be produced on official paper and include various other security features.

CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

Date:

Signature:

Capacity:

Official stamp or seal:

ACADEMIC REGISTRAR'S DEPARTMENT

115 New Cavendish Street London W1M 8JS

tel 0171 911 5000 Fax 0171 911 5118

Flamand oklevélmelléklet-minta

&f103y3X

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN

Faculteit Toegepaste Wetenschappen

Wij, Rector van de Katholieke Universiteit Leuven, verklaren, op advies van de bevoegde examencommissie, dat

Voornaam Naam

geboren te Sint-Niklaas op 4 april 1973, de graad behaald heeft van

Burgerlijk Werktuigkundig-Elektrotechnisch Ingenieur

op voldoende wijze.

Derhalve kennen wij hem dit diploma toe, conform de bepalingen van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Leuven, 28 juni 1996

A. Oosterlinck
Rector

Bij dit diploma hoort een diplomasupplement met het gevolgde opleidingsprogramma en de behaalde resultaten.
Alleen diploma's die de droogstempel van de K.U. Leuven dragen en door de Rector zelf zijn ondertekend, zijn rechtsgeldig.

DIPLOMA SUPPLEMENT

This Diploma Supplement follows the model developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER OF THE QUALIFICATION

- 1.1. **Family name(s):** Naam
- 1.2. **Given name(s):** Voornaam
- 1.3. **(Place and) Date of birth:** (Sint-Niklaas,) 4 April 1973
- 1.4. **Student identification number or code:** not available

2. INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION

- 2.1. **Name of the qualification:** burgerlijk werktuigkundig-elektrotechnisch ingenieur
Title conferred: burgerlijk ingenieur
- 2.2. **Main field(s) of study for the qualification:** mechanical engineering with emphasis on energy production/conservation
- 2.3. **Name and status of awarding institution:** Katholieke Universiteit Leuven, private and state recognised
- 2.4. **Name and status of institution administering studies:** Katholieke Universiteit Leuven, private and state recognised
- 2.5. **Language(s) of instruction/examination:** Dutch

3. INFORMATION ON THE LEVEL OF THE QUALIFICATION

- 3.1. **Level of qualification:** second cycle university degree.
- 3.2. **Official length of programme:** three years, each 1500 to 1800 hours
- 3.3. **Access requirements:** kandidaat burgerlijk ingenieur

4. INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED

4.1. Mode of study: full-time

4.2. Programme requirements:

Each study is divided into one or more yearly programmes. The student has to pass for all of them successively in order to obtain the final degree. This means that no individual credit build-ups are allowed.

The passing of a yearly programme is evaluated by a board of examiners. This has to stick to the general rule that each student who obtained the mark of 10/20 passes for the individual programme component and that the student who thus reaches an overall percentage of 50% passes for the yearly programme. The student who reaches an overall percentage of more than 50% but who does not succeed in one or more individual programme components can receive a pass for the yearly programme. The board of examiners in this case will apply a mechanism of compensation: with one 9/20 one can succeed if one e.q. has obtained an overall percentage of 55%, with one 8/20 one can succeed if one e.q. has obtained an overall percentage of 58% and so on. In almost every case the student on which a compensation mechanism has been applied will receive a lower final award (e.g. passed instead of summa cum laude based on the overall percentage). Never can one succeed if the overall percentage of 50% has not been obtained.

- 4.3. Programme details (e.g. modules or units studied and individual grades/marks/credits obtained/
- 4.4. Grading scheme and, if available grade distribution guidance/
- 4.5. Overall classification of the award:

Year: first year Master in mechanical-electrical engineering - academic year 1993-1994

Programme components	Credit points	Grade
Economics	3	A
Applied material sciences	7	P
Thermodynamics and heat transfer	7	P
Electrical engineering, machines and drives	9	B
Fluid mechanics	3	B
Engineering elasticity	3	B
Machine design, part 1	5	P
Mechanical vibrations	5	A
Turbomachinery, part 1	3	P
Kinematics and dynamics of machinery	5	P
Production engineering, part 1	4	A
System theory	4	B
Engineering design	3	A
Overall result: geslaagd op voldoende wijze/cum fructu - 60,1%		

Grading scheme		
summa cum laude and with the congratulations of the examination board	0	0%
summa cum laude	1	1,25%
magna cum laude	7	8,75%
cum laude	21	26,25%
cum fructu	26	32,50%
passed	0	0%
not passed	25	31,25%
Total	80	100%

Year: second year Master in mechanical-electrical engineering - academic year 1994-1995

Programme components	Credit points	Grade
Heat engines 1		
Fluidotecnics 1		
The techniques of refrigeration and air conditioning 1		
Control and instrumentation of fluid and heat transfer systems 1		
Numerical methods in fluid and heat transfer systems 1		
Environmental engineering 1		
Electrical and lighting services 1		
Enterprises administration 1		
Instrumentation and measuring techniques in mechanical engineering 1		

1. Universidad de Zaragoza (Espana)

Overall result: geslaagd met 60 ECTS studiepunten/passed with 60 ECTS credits

Grading scheme		
summa cum laude and with the congratulations of the examination board	0	0%
summa cum laude	0	0%
magna cum laude	0	0%
cum laude	0	0%
cum fructu	1	16,67%
passed	5	83,33%
not passed		
Total	6	100%

Year: third year Master in mechanical-electrical engineering - academic year 1995-1996

Programme components	Credit points	Grade
Religion	3	A
Intellectual property law	3	P
Energy management	3	P
Chemical process engineering	3	A
Management of the industrial environment	3	P
Machine design - tribology and reliability	5	B
Nuclear reactor engineering	4	B
Electrical engineering: applications	3	A
Nuclear reactor physics	4	P
Energy systems: seminars	3	A
Term paper	12	A
Modelstudy and experimental validation of a Comprex-intake		
Capita selecta thermal systems	4	A
Propulsion éolienne 1		B
Safety of the working environment	3	A
Joining techniques	3	P
Studium generale: lectures for the 21 st century	4	A
1. Ecole Nationale Supérieure de Techniques Avancées, Paris (France)		
Overall result: geslaagd op voldoende wijze/cum fructu - 67,0%		

Grading scheme		
summa cum laude and with the congratulations of the examination board	0	0%
summa cum laude	0	0%
magna cum laude	0	0%
cum laude	14	60,87%
cum fructu	7	30,43%
passed	0	0%
not passed	2	8,70%
Total	23	100%

5. INFORMATION ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION

- 5.1. **Access to further study:** a second cycle degree like this one gives access to postgraduate programmes: ‘aanvullende opleidingen en specialisatieopleidingen’. If an additional programme has been followed, one can obtain the degree of ‘qualified teacher’. If certain additional requirements have been met, one can have access to the doctoral training programme.
- 5.2. **Professional status conferred:** such statement is prohibited by law

6. ADDITIONAL INFORMATION

6.1. Additional information:

If during the study programme a substantial part of it has been followed in another university or even another country, this is clearly mentioned in the detailed list provided for under the caption 4.4. and 4.5. If during the study programme some practical elements were included (stages, training on the job, writing an essay, ...), such elements are clearly indicated in the same lists aforementioned.

6.2. Further information sources:

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie van het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek
Koningsstraat 136
B-1000 Brussel (Belgium)
tel. +32-2-211.42.47, fax +32-2-211.42.52

7. CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

- 7.1. **Date:** 28 June 1996
- 7.2. **Signature:** P. De Meester and E. Van den Bulck
- 7.3. **Capacity:** chairman and secretary of the board of examiners
- 7.4. **Official stamp or seal:**

8. INFORMATION ON THE NATIONAL HIGHER EDUCATION SYSTEM(S)

Structure of Higher Education

Higher Education in Flanders has a three-tiered structure. A distinction is made between academic education, long-type higher education, and short-type higher education. The latter two are also referred to as Higher Education Outside University, the common feature being that they both provide professionally-oriented instruction.

Academic education is based on 'scientific or scholarly' research carried out in the universities. This form of education leads to autonomous 'scientific or scholarly' work and critical application of 'scientific or scholarly' knowledge.

Long-type higher education is aimed at the application of 'scientific or scholarly' knowledge.

The salient feature of short-type higher education is the acquisition of professional skills.

Structure of academic education and admission requirements

Academic education is divided into basic academic training, advanced academic training, doctoral programme and post-academic training.

a) Basic academic training

Academic training constitutes the basic form of training following secondary education and includes two cycles.

The first cycle entitles successful students to one of the (intermediate) Candidate's degrees ('bachelor' or – in exceptional cases – 'baccalaureus'). Admission to this first cycle is granted on the basis of a diploma of secondary education. As far as training in applied sciences and architecture is concerned, admission is further determined by the successful outcome of an entrance examination.

Admission can also be granted to Higher Education Outside University graduates and – under certain conditions – to persons holding foreign degrees. In such cases shorter periods of study may be agreed to. The Candidate's degree as a rule provides access to corresponding second-cycle training.

The second cycle leads to a Master's degree ('licentiate' with further qualification), or a degree in commercial engineering, medical sciences, veterinary science, dental science, civil engineering, civil engineering-architecture, bio-engineering or pharmacy.

In exceptional cases the university governing board may also allow the student to follow a shorter programme on the basis of his or her former study programme. This will be mentioned in the academic transcript.

b) Advanced academic training

Advanced academic training builds on basic academic training. As far as advanced academic training is concerned a distinction is made between complementary studies, advanced studies, and academic teacher training.

Complementary studies are aimed at complementing or extending basic academic training, whereas advanced studies constitute an in-depth investigation of basic academic subjects. Complementary and advanced studies lead to a degree of complementary studies or a degree of advanced studies. As a rule training of this kind is open to holders of basic academic training degrees (Masters) or diplomas

from institutions of long-type higher education at home or abroad which – by virtue of a decision by the university governing board – entitle holders to admission. Admission can also be made to depend on the successful outcome of an entrance examination. Grounds for admission are described in the academic transcript.

Academic teacher training is aimed at preparing students who have completed academic training for a career in teaching. Teacher training leads to a ‘qualified teacher’s’ degree. This degree can only be obtained by holders of a degree of basic academic training (second cycle).

c) Doctoral training and doctoral degree

A doctoral degree is obtained on the basis of a dissertation, which is the result of original research work.

Admission can be granted on the basis of an academic degree of the second cycle, e.g. Master’s degree, a degree in civil engineering, ... or of an equivalent foreign qualification of higher education recognized by the university authorities and a favourable decision by the university governing board.

The doctoral student may also follow specific doctoral training, which leads to a certificate.

d) Post-academic training

Post-academic or in-service training includes short courses or seminars aimed at refresher training or re-training for which universities may deliver certificates.

Study programme and examination system

Basic academic and advanced academic training are structured in years of study. One year of study consists of 1500 to 1800 hours of study related activities (including class attendance, study periods, ...). The total for each year of study is 60 credit points, which means that each credit point corresponds to a total of 25 to 30 hours of study time.

An examinee is awarded an examination mark of maximum 20 for each programme component for which an examination is taken. The pass mark for any programme component is 10 out of 20. A student can only succeed in a given year of study provided he or she has taken all the examinations that are included as part of that particular year of study. Furthermore, students are not allowed to sit the same examination or part of the examination more than twice in the course of one academic year. Only if a student has successfully passed a given year of study is he or she allowed to move up to the next year of study.

Students may under certain conditions be granted exemptions. In those cases students are exempted from one or more programme components in the curriculum on the basis of previously achieved examination results. Such exemptions are included in the academic transcript.

Explanation of codes and criteria at K.U.Leuven

K.U.Leuven students are assessed for each programme component individually and for the aggregate of their programme components within any given year of study. Students who fail the aggregate cannot move up to the next year of study and will not receive an academic transcript. Codes therefore only refer to programme components completed successfully: if a student is declared successful for the aggregate, he or she is automatically considered to have successfully completed all programme components.

Codes printed on the academic transcript correspond to the following results (article 36 of the K.U.Leuven examination regulations):

AAA = 18 or more out of 20

AA = 16 or 17

A = 14 or 15

B = 12 or 13

P = pass

V = exemption.

In accordance with article 28 of the K.U.Leuven examination regulations the aggregate of results can either be assessed as successful or:

- summa cum laude and with the congratulations of the examination board;
- summa cum laude;
- magna cum laude;
- cum laude;
- cum fructu.

Francia oklevélmelléklet-minta

LETTRES-SCIENCES HUMAINES-SCIENCES DE LA TERRE

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

UNIVERSITÉ *Michel de Montaigne*

DIPLOME D'ETUDES UNIVERSITAIRES GENERALES

Le Secrétaire Général de l'UNIVERSITÉ MICHEL DE MONTAIGNE BORDEAUX III

certifie que Monsieur **MARTIN** David

Né (e) le : 01 Janvier 1976 à BORDEAUX

Département (ou Pays) : GIRONDE

a obtenu le **D.E.U.G. DE SCIENCES HUMAINES ET SOCIALES MENTION HISTOIRE**

à la session de OCTOBRE 1996

Bordeaux, le 14 Octobre 1996

AVIS IMPORTANT

Ce document, pour être valable ne doit pas être surchargé.
L'Université ne le délivre qu'en un seul exemplaire.

LE SECRÉTAIRE GÉNÉRAL
L'Attaché d'Administration Universitaire

M.J. BIONDINI

SUPPLEMENT AU DIPLOME
DEUG SCIENCES HUMAINES ET SOCIALES
MENTION HISTOIRE

1. RENSEIGNEMENTS CONCERNANT L'IDENTIFICATION DU TITULAIRE DE LA QUALIFICATION

1.1. *Nom de famille* : MARTIN

1.2. *Prénom(s)* : David

1.3. *Date de naissance* : 01/01/1976

1.4. *Numéro ou code d'identification de l'étudiant (le cas échéant)* :

INE (Identification Nationale Etudiant) : 99999999999 (n° a 11 caracteres)

2. RENSEIGNEMENTS CONCERNANT L'IDENTIFICATION DE LA QUALIFICATION

2.1. *Intitulé de la qualification* : Diplôme d' Etudes Universitaires Générales Sciences Humaines et Sociales mention Histoire

2.2. *Principal/Principaux domaine(s) d'étude pour l'obtention de la qualification* : Histoire

2.3. *Nom et type de l'établissement qui l'a conférée* :

Université Michel de Montaigne- Bordeaux 3 (Etablissement public)

2.4. *Nom et type de l'établissement qui organise les études* :

Université Michel de Montaigne - Bordeaux 3

2.5. *Langue(s) utilisée(s) pour l'enseignement/les examens* : Français

3. RENSEIGNEMENTS CONCERNANT LE NIVEAU DE LA QUALIFICATION

3.1. Niveau de la qualification : 1er cycle - Bac + 2

3.2. Durée officielle du programme d'étude : 2 ans

3.3. Qualification(s) requises permettant l'accès : Baccalauréat, DAEU ou équivalent Bac.

4. RENSEIGNEMENTS CONCERNANT LE CONTENU DE LA QUALIFICATION ET LES RESULTATS OBTENUS

4.1. Mode d'étude : Temps plein.

4.2. Conditions du programme :

8 modules obligatoires dont 6 fondamentaux et 2 optionnels

1er niveau (1an)

<u>Module 1:</u>	2h cours 3h TD	X 28 semaines X 28 semaines			
	D4011	-Histoire Moderne	140h	coef. 4	ECTS 20
<u>Module 2:</u>	2h cours 3h TD	X 28 semaines X 28 semaines			
	D4012	-Histoire Contemporaine	140h	coef. 4	ECTS 20
<u>Module 3:</u>	2h cours 1h TD	X 25 semaines X 25 semaines			
	D5016	-Géographie pour historiens	75h	coef. 3	ECTS 15
<u>Module 4:</u>	2h TD	X 25 semaines			
	D2236	-Sociétés et Institutions américaines cont.	50h	coef. 1	ECTS 5

2ème niveau (1an)

<u>Module 5:</u>	2h cours 3h TD	X 28 semaines X 28 semaines			
	D4021	-Histoire Ancienne	140h	coef. 4	ECTS 20
<u>Module 6:</u>	2h cours 3h TD	X 28 semaines X 28 semaines			
	D4022	-Histoire Médiévale	140h	coef. 4	ECTS 20
<u>Module 7:</u>	2h cours 1h TD	X 25 semaines X 25 semaines			
	D5026	-Géographie pour historiens	75h	coef. 3	ECTS 15
<u>Module 8:</u>	2h TD	X 25 semaines			
	D4031	-Idées et Religions	50h	coef. 1	ECTS 5

4. 3. *Détails du programme: (par ex. modules ou unités étudiées):*

Voir : Guide pratique de l'Etudiant de l'UFR d'Histoire + Guide ECTS de l'Université Michel de Montaigne : e-mail
<http://www.montaigne.u-bordeaux.fr>

et *notes individuelles obtenues*: voir relevés de notes ci-joint .

4.4. *Systeme de notation et explications :*

Le systeme de notation s'étend en France de 0 a 20.

La note de 10/20 est requise pour l'obtention du diplôme.

La mention	Passable	correspond à la fourchette de notes comprise	entre 10 et 12
	Assez Bien		entre 12 et 14
	Bien		entre 14 et 16
	Très Bien		entre 16 et 20

80% des étudiants reçus au diplôme obtiennent une moyenne comprise entre 10 et 12

15% des étudiants reçus au diplôme obtiennent une moyenne comprise entre 12 et 14

4% des étudiants reçus au diplôme obtiennent une moyenne comprise entre 14 et 16

1% des étudiants reçus au diplôme obtiennent une moyenne comprise entre 16 et 20

Notre système fait apparaître une procédure compensatoire par niveau. Le diplôme de DEUG peut être acquis par capitalisation ou par compensation ou par un mode combiné des deux systèmes.

4.5. *Classification globale du diplôme décerné :*

En l'état actuel, rubrique non pertinente à Bordeaux 3 pour ce diplôme.

5. RENSEIGNEMENT CONCERNANT LA FONCTION DE LA QUALIFICATION

5.1. *Accès à des études plus avancées :* accès en Licence (Bac+3) et concours de la Fonction Publique

5.2. *Statut professionnel conféré :* sans objet

6. RENSEIGNEMENTS COMPLÉMENTAIRES

6.1. *Renseignements complémentaires :*

6.2. *Autres sources d'informations :*

Voir Guide ECTS de l'Université Michel de Montaigne : e-mail

<http://www.montaigne.u-bordeaux.fr>

7. CERTIFICATION DU SUPPLEMENT

7.1. *Date* : 16 octobre 1997

7.2. *Signature* : M. X

7.3. *Qualité du signataire* : le Secrétaire Général .

7.4. *Timbre officiel ou cachet* :

8. RENSEIGNEMENTS CONCERNANT LE SYSTEME NATIONAL/LES SYSTEMES NATIONAUX D'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR

Voir organigramme et description ci-joint.

Lègende:

DEUG : Diplôme d'Etudes Universitaires Générales
CPGE : Classe Préparatoires aux Grandes Ecoles
DUT : Diplôme Universitaire de Technologie
BTS : Brevet de Technicien Supérieur
DEUST : Diplôme d'Etudes Universitaires Scientifiques et Techniques
MST : Maîtrise des Sciences et Techniques
MSG : Maîtrise des Sciences de Gestion
MIAGE : Maîtrise d'Informatique Appliquée a la Gestion des Entreprises
DESS : Diplôme d'Etudes Supérieures Spécialisées
DEA : Diplôme d'Etudes Approfondies

Relevé de notes

Etudiant : MARTIN David

N.I.P. n° à 9 chiffres

I.N.E. n° à 11 caractères

Diplôme : DEUG DE SCIENCES HUMAINES ET SOCIALES, MENTION HISTOIRE

Centre : Bordeaux

Niveau : 1

Module

Module	Coeff	Ects	Note	Mention	Année	Session
D4011 HISTOIRE MODERNE	4	20	10.40	P	1995	JUIN
D4012 HISTOIRE CONTEMPORAINE	4	20	12.90	AB	1995	JUIN
D5016 GEOGRAPHIE POUR HISTORIENS (NIV. 1)	3	15	8.00	COM	1995	JUIN
D2236 SOCIÉTÉS ET INSTITUTIONS AMÉRICAINES CONTEMPORAINES	1	5	9.00	COM	1995	JUIN

Pts jury accordés :

Niveau acquis : Oui

Niveau : 2

Module

Module	Coeff	Ects	Note	Mention	Année	Session
D4021 HISTOIRE ANCIENNE	4	20	11.40	P	1996	SEPTEMBRE
D4022 HISTOIRE MODERNE	4	20	6.30	COM	1996	SEPTEMBRE
D5026 GEOGRAPHIE POUR HISTORIENS (NIV. 2)	3	15	10.50	P	1996	SEPTEMBRE
D4031 IDÉES ET RELIGIONS	1	5	11.30	P	1996	JUIN

Pts jury accordés : 6.32

Niveau acquis : Oui

Talence, le 16 octobre 1997

Pour le Secrétaire Général,
L'Attachée d'Administration Universitaire,

M.J. BIONDINI

Légende

P :Mention Passable
 AB :Mention Assez Bien
 B :Mention Bien
 TB :Mention Très Bien
 DIS :Module obtenu par dispense
 REN :Module obtenu par rénovation (1)
 COM :Module obtenu par compensation

ABS :Absent
 AJ :Ajourné
 EQU :Module obtenu par équivalence
 ACQ :Module obtenu par décision du jury
 VAB :Validation études intégrées mention AB (2)
 VAL :Validation études intégrées (2)
 VB :Validation études intégrées mention B (2)
 VTB :Validation études intégrées mention TB (2)
 VP :Validation études intégrées mention P (2)

(1) reconversion des acquis antérieurs 2 22

(2) validation d'acquis dans le cadre de programmes d'échanges européens

L'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR en FRANCE

1. LES FORMATIONS SUPERIEURES UNIVERSITAIRES

1.1 Les études universitaires longues

Les études universitaires longues sont organisées en trois cycles d'études successifs sanctionnés par des diplômes nationaux.

Le **premier cycle** est un cycle de formation fondamentale et d'orientation ouvert aux titulaires du baccalauréat, ou d'un titre admis en dispense. D'une durée de deux ans, les formations de 1er cycle conduisent à l'obtention du **diplôme d'études universitaires générales (DEUG)**. Ces formations comportent des enseignements pluridisciplinaires, incluant une période d'orientation dont la durée varie selon l'organisation définie par l'université. Le DEUG est conçu essentiellement comme un diplôme préparatoire au 2ème cycle.

Dans le cas particulier des formations de santé (médecine, odontologie, pharmacie), une sélection sur classement intervient en fin de première année, le nombre de candidats à admettre en deuxième année étant chaque année fixé par un arrêté conjoint du ministre chargé de l'Enseignement supérieur et du ministre chargé de la Santé.

Le **deuxième cycle** est un cycle d'approfondissement, de formation générale, scientifique et technique de haut niveau préparant à l'exercice de responsabilités professionnelles, d'une durée d'un à deux ans après le DEUG. On distingue plusieurs types de formations :

- Des formations fondamentales, professionnelles et/ou spécialisées menant à la **licence** (DEUG +1) et à la **maîtrise** (licence+1);
- Des formations à finalité professionnelle en deux ans menant à la maîtrise de sciences et techniques (DEUG+2), à la maîtrise de sciences de gestion (DEUG+2) ou à la maîtrise de méthodes informatiques appliquées à la gestion (DEUG+2);
- Les formations dispensées dans les instituts universitaires professionnalisés (IUP) qui proposent aux étudiants ayant effectué une première année d'études supérieures une formation universitaire et professionnelle de trois ans sanctionnée par le diplôme de maîtrise (bac+4) et le titre d'ingénieur-maître tout en permettant un accès en 2ème année à des étudiants titulaires de diplômes tels que le DUT ou le BTS;
- Les formations dispensées dans les instituts universitaires de formation des maîtres (IUFM) qui proposent aux étudiants ayant effectué une formation universitaire de bac+3, une formation préparant aux concours d'enseignant puis pour les lauréats de ces concours une formation professionnelle les préparant à leur métier.

En dehors des diplômes nationaux habilités par le ministère de l'Enseignement supérieur, les universités peuvent mettre en place des diplômes sous leur propre responsabilité (diplômes d'université ou d'établissement).

Le **troisième cycle** conduit soit à la recherche (DEA, doctorat), soit à une plus grande spécialisation (DESS) ; il a été complété par la création du diplôme de recherche technologique (DRT), destiné à proposer une formation à l'innovation technologique par la recherche aux ingénieurs-maîtres.

Deux types de formations existent :

- Une formation professionnelle d'une année, assortie d'un stage obligatoire en entreprise, en vue d'acquies un **diplôme d'études supérieures spécialisées (DESS)** ;
- Une formation à (et par) la recherche, sanctionnée à l'issue de la première année par le **diplôme d'études approfondies (DEA)** et débouchant sur la présentation en trois ou quatre ans d'un **doctorat** (soutenance d'une thèse ou présentation d'un ensemble de travaux).

Par ailleurs, les ingénieurs et ingénieurs-maîtres peuvent préparer un **diplôme de recherche technologique (DRT)**, diplôme de troisième cycle délivré à l'issue d'une formation à l'innovation technologique par la recherche dans les secteurs industriels ou tertiaires.

Dans le domaine de la **santé**, la durée totale des formations, également organisées en trois cycles, varie selon les disciplines :

- Huit ans pour l'obtention du diplôme d'Etat de docteur en médecine générale;
- Dix à onze ans (selon les spécialités) pour l'obtention de celui de docteur en médecine spécialisée ;
- Six ans pour l'obtention du diplôme de docteur en chirurgie dentaire (cette durée était de 5 ans jusqu'en 1994);
- Six ans pour celui de docteur en pharmacie;
- Neuf ou dix ans pour celui de docteur en pharmacie spécialisé.

1.2 Les formations technologiques supérieures courtes en deux ans

Les instituts universitaires de technologies (IUT) sont rattachés à des universités. Les études sont sanctionnées par un **diplôme universitaire de technologie (DUT)** qui permet d'accéder directement à la vie active dans les secteurs secondaires et tertiaires. L'accès aux IUT est soumis à une sélection. Les études peuvent être poursuivies à l'université, en école ou au sein de l'IUT sous la forme d'une formation complémentaire mise en œuvre à titre expérimental et conduisant au **diplôme national de technologie spécialisé (DNTS)**, organisée en alternance et destinée à faciliter l'insertion professionnelle des titulaires de ce diplôme.

Les formations courtes universitaires, sanctionnées par le **diplôme d'études universitaires scientifiques et techniques (DEUST)** préparent également à l'entrée directe dans la vie professionnelle.

Les sections de techniciens supérieurs, implantées dans les lycées, conduisent en deux ans au **brevet de technicien supérieur (BTS)** et se différencient des formations en IUT par une spécialisation plus fine, très adaptée à des fonctions précises. L'accès s'effectue après étude du dossier. Des DNTS peuvent également être préparés en lycée après le BTS.

2. LES ECOLES

2.1 Les écoles d'ingénieurs publiques

Les écoles d'ingénieurs publiques, au nombre de 171, dont 124 sous tutelle de l'Education nationale (parmi lesquelles 32 écoles indépendantes et 92 écoles universitaires), recrutent leurs étudiants, par concours ou sur titre, soit au niveau du baccalauréat, soit après deux années d'études supérieures (classes préparatoires aux grandes écoles, premier cycle universitaire, IUT, STS).

La durée des études varie de trois à cinq années selon les écoles. A l'issue de la formation est délivré un **diplôme d'ingénieur**.

L'habilitation des écoles à délivrer ce diplôme est décidée par les ministres de tutelle concernés après avis de la Commission des titres d'ingénieur.

2.2 Les écoles normales supérieures

Les écoles normales supérieures (ENS), au nombre de 4 (Paris, Fontenay/Saint-Cloud, Lyon, Cachan), ont un concours d'admission très sélectif préparé en deux ans après le baccalauréat dans les classes préparatoires scientifiques, économiques et commerciales ou littéraires. Elles préparent aux diplômes nationaux des universités et au concours de recrutement des professeurs, principalement à l'agrégation.

2.3 Les écoles paramédicales et sociales

L'accès intervient dès le baccalauréat, soit directement, soit à l'issue d'un concours, d'un examen, d'un test ou d'un entretien. La durée des études peut aller jusqu'à quatre ans.

2.4 L'enseignement supérieur privé

Les établissements d'enseignement supérieur privés se répartissent en deux grandes catégories, tant par le type d'enseignement dispensé que sur le plan juridique:

- Les établissements privés d'enseignement supérieur libre
Dispensant un enseignement à caractère généraliste, ces établissements ont la possibilité de passer convention avec une université en vue de la préparation de diplômes nationaux ;
- Les établissements privés d'enseignement technique
A vocation professionnelle, les établissements d'enseignement supérieur technique privés (écoles d'ingénieurs et écoles de commerce et de gestion à titre principal) se voient appliquer les dispositions législatives et réglementaires du code de l'enseignement technique.

Ils peuvent bénéficier de la reconnaissance par l'Etat et du visa ministériel de leurs diplômes, seul cadre juridique permettant a un établissement de délivrer un diplôme officiel.

Les écoles d'ingénieurs privées sont, en application de dispositions spécifiques, autorisées a délivrer un titre d'ingénieur diplômé non sur décision de l'Etat, mais sur décision de la Commission des titres d'ingénieurs.

2.5 Les écoles supérieures relevant d'autres ministères

- L'école nationale d'administration (ENA) qui relève du Premier ministre et a pour objet la formation de fonctionnaires destinés a constituer les cadres supérieurs de l'administration;
- Les établissements d'enseignement supérieur agricole (ministère chargé de l'Agriculture);
- Les écoles nationales vétérinaires (ministère chargé de l'Agriculture);
- Les établissements d'enseignements supérieur artistique (ministère chargé de la Culture);
- Les écoles d'architecture (ministère chargé de la Culture).

Lett oklevélmelléklet-minta

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Ar Ekonomikas un vadības fakultātes
Domes
1998. gada 16. jūlija lēmumu Nr. 9

Kristīne Zālite

ieguvusi

**ekonomista - grāmatveža
kvalifikāciju**

**EKONOMISTA
DIPLOMS**

Rektors

J. Zaķis

Domes
priekšsēdētājs

E. Vanags

Nr. 000170 *
Rīga

Latvijas Universitāte
University of Latvia
Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvia, LV-1586

DIPLOMA SUPPLEMENT (Diploma Nr. 000170)

This Diploma Supplement follows the model developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER OF THE QUALIFICATION

1.1. Family Name: *Zālīte*

1.2. Given name: *Kristīne*

1.3. Date of birth(day/month/year): *29.02.1965*

1.4. Student identification number/code: *290265-10000*

2. INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION

2.1. Name of qualification and title conferred: *qualification -) Diploma, title Ekonomists-grāmatvedis*

2.2. Main field of study for the qualification: *economics*

2.3. Name and status of awarding institution: *Latvijas Universitāte - state universit. Latvijas Universitāte is a state-recognised institution (Statute approved by the Parliament on .....), its degrees/diplomas are recognised by the Latvian State*

2.4. Name (in original language) and status of institution (if different from 2.3) administering studies: *same as 2.3.*

2.5. Language of instruction/examination: *Latvian*

3. INFORMATION ON THE LEVEL OF THE QUALIFICATION

3.1. Level of qualification: *professional University studies after award of Baka laurs degree*

3.2. Official length of programme: *1 year - 40 weeks of full-time studies, 42 credit points (one credit point being equal to an estimated one-week full-time workload of a student)*

3.3. Access requirements: *Bakalaura degree in economics*

4. INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED

4.1. Mode of studies: *Full-time*

4.2. Programme requirements: *Study year- 40 weeks, practical training – 4 weeks, final qualification exam.*

Acquiring of knowledge and practical skills in economics, banking and accountancy is required for successful award of the diploma

4.3. Programme details:

Courses	Credit points	Grades
2. <i>Macroeconomics</i>	2	9(<i>excellent</i>)
3. <i>Accounting (Financial accounting)</i>	5	9(<i>excellent</i>)
4. <i>Business finance</i>	4	10 (<i>with distinction</i>)
5. <i>Business law</i>	2	9(<i>excellent</i>)
6. <i>Bank accounting and analysis</i>	2	9(<i>excellent</i>)
7. <i>Accounting in budgetary organizations</i>	2	8(<i>very good</i>)
8. <i>Management accounting</i>	3	9(<i>excellent</i>)
9. <i>Financial analysis</i>	4	9(<i>excellent</i>)
10. <i>Taxes and accounting</i>	2	9(<i>excellent</i>)
11. <i>Auditing</i>	4	9(<i>excellent</i>)
12. <i>Operational and strategic planning</i>	2	9(<i>excellent</i>)
13. <i>Securities and accounting</i>	2	9(<i>excellent</i>)
14. <i>Internal control</i>	2	8(<i>excellent</i>)

Krišne Zālīte has passed practical training in Latvian Bank from April 1 till April 30, 1998

and received 4 credit points with the grade – 10 (with distinction).

Final exam in Economics was taken on June 19, 1998 with the grade – 10 (with distinction).

4.4. Grading scheme and grade distribution guidance:

<i>10- with distinction,</i>	<i>6 - almost good,</i>
<i>9- excellent,</i>	<i>5 -satisfactory,</i>
<i>8- very good</i>	<i>4 - almost satisfactory,</i>
<i>7- good</i>	<i>3-1- unsatisfactory</i>

4.5. Overall classification of the qualification: *Not applicable*

5. INFORMATION ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION

5.1. Access to further study: *access to Magisters programmes*

5.2. Professional status: *no professional status officially awarded, professional training provided for work as an accountant.*

6. ADDITIONAL INFORMATION

6.1. Additional information: *this diploma is valid with the Bakalaura diploma Nr.008572*

6.2. Further information sources:

*Studies Information Centre,
University of Latvia,
Raiņa bulvāris 19, Riga,
LV-1586, Latvia*

*Academic Information Centre,
Vaļņu iela 2, Riga, LV-1098,
Latvia*

7. CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

7.1. Date: *30.06.1998*

7.2. Signature: _____

7.3. Capacity: *Head of Study Department*

7.4. Seal of the Faculty of Economics and Management (of the University of Latvia)

8. INFORMATION ON THE NATIONAL HIGHER EDUCATION SYSTEM

See attached description.

EDUCATION SYSTEM OF LATVIA

SECONDARY EDUCATION (*duration -12 years*)

School year

The regular school year (excluding examination periods at grades nine and twelve) lasts 36 weeks, from the beginning of September through to the end of May. The minimum total number of 40-minute lessons per week is 20 at grade one, 29 at grade five, 34 at grade nine and 36 at grade twelve.

Basic education (*pamatizglītība*) begins at six or seven years of age and lasts a total of 9. Graduates receive a nine-year basic school certificate (*apliecība par pamatizglītību*).

General upper secondary education (*vispārējā vidējā izglītība*) includes studies of at least 12 subjects, of which 5 (Latvian language and literature, mathematics, foreign language, history, physical education) are compulsory and no less than seven are elective. The elective subjects are chosen from the following: physics, chemistry, biology, computer science and information technology, economic geography, basics of business, technical drawing, visual arts, housekeeping, second and third foreign language; human, nature and society; music, history of culture, history of religion, amateur performances; or other subjects proposed by the school and approved by the Ministry of Education and Science. Two different curriculum levels - basic (*pamatkurss*) and advanced (*profilkurss*) - are offered in each subject. **Certificate of general secondary education** (*atestāts par vispārējo vidējo izglītību*) is awarded upon completion of the courses of at least twelve elective subjects and successful passing of five final examinations (two set nationally, three upon choice of the candidate). One examination must be at the advanced level of the respective subject.

Secondary vocational (*arodvidusskola*) programmes of four year duration and **Secondary professional education** (*vidējā speciālā izglītība*) programmes which take four to five years after basic education include the standard of general secondary education making the holders eligible for higher education studies.

HIGHER EDUCATION

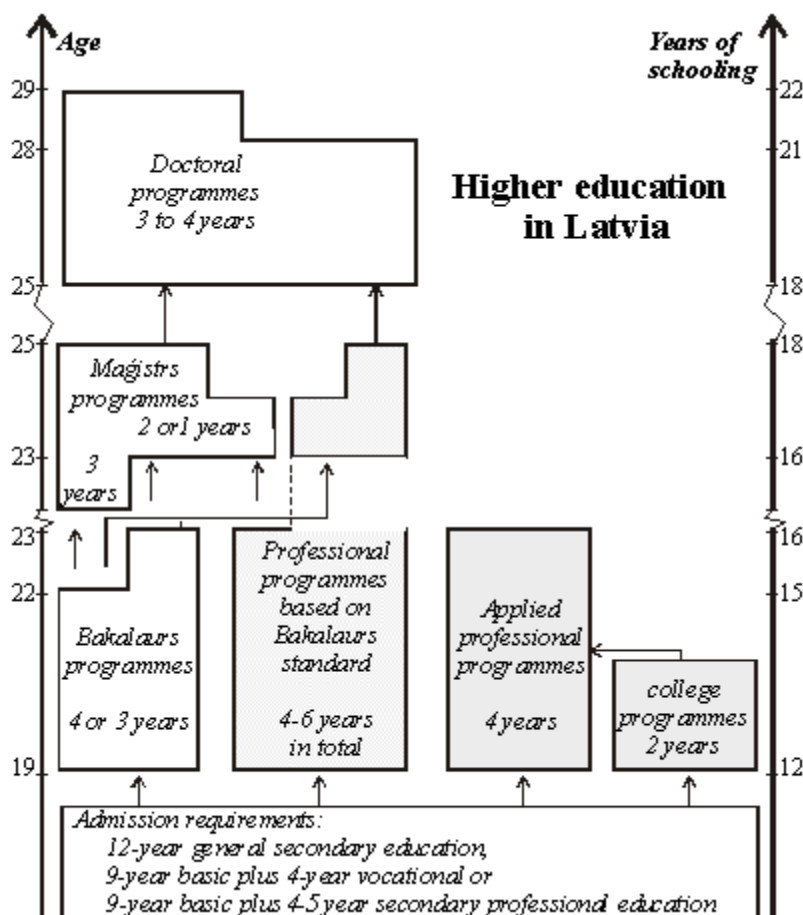
Access to higher education

All holders of general secondary education certificates and vocational education diplomas described above are eligible for admission to higher education. However, universities are free to specify which elective subjects must be taken at the secondary school level to qualify for admission to a chosen programme.

Admission procedure may vary depending upon the competition level, the main forms being: one to four competitive entrance examinations or a ranking according to secondary school final marks, in some cases combined with an interview by the admissions board.

HIGHER EDUCATION SYSTEM

The Law on Higher Education Establishments (1995) sets a difference between *academic* and *professional* institutions of higher education and programmes rather than between *university* and *non-university* type institutions or programmes.

Academic higher education (ISCED-97 level 5A). Academic higher education programmes are research-based; they usually comprise a thesis at the end of each stage.

Bakalauris degree is awarded after completion of the first stage of studies. Duration of *Bakalauris* programmes at most institutions of higher education is 4 years. At some institutions however the *Bakalauris* programmes last 3 years to ensure an early choice between further studies towards *Magistris* degree or towards a professional qualification. The four-year *Bakalauris* degree is legally seen as a completed academic higher education, while the 3-year *Bakalauris* degree is seen as an intermediate qualification. A Standard to *Bakalauris* programmes set by the Council of Rectors standardises at least 90 credit points in *Bakalauris* programmes of a given subject thus ensuring a possibility for student mobility between institutions with different duration of *Bakalauris* programmes.

Maģistrs degree is awarded after the second stage of academic education and requires total duration of university studies 5-7 years. The duration of *Maģistrs* programmes is one or two years at the institutions awarding *Bakalaurs* degree after 4 years of full-time studies and it may be up to 3 years at these institutions where the studies towards *Bakalaurs* degree last 3 years.

Degrees in medicine and dentistry (6 and 5 years of studies respectively), are considered equal to *Maģistrs*.

Professional higher education

There are two types of professional higher education in Latvia:

Professional higher education based upon or integrating a standard of an academic degree (university-type professional higher education, ISCED-97 level 5A). The latter are programmes of studies towards a professional qualification, which includes a substantial component of academic studies, which is designed to meet *Bakalaurs* standard. Graduates of these programmes are eligible for direct access to studies towards *Maģistrs* degree.

Professional higher education programmes not based upon an academic degree and not including a standard for the academic degree. These are mainly aimed at acquiring of professional skills (at qualification level five according to CEDUC classification) and would belong to the non-university higher education, ISCED-97 level 5B. This group of professional higher education programmes may be organised in two stages and include a level four professional qualification as their first stage. Bridging course that would allow the graduates to enter *Maģistrs* studies are being considered.

Doctoral studies

The degree of *Maģistrs* (or the equivalent) is required for admission to doctoral studies. So far two levels of doctoral degrees exist in Latvia:

The degree *Doktors* can be achieved at public defence of a doctoral thesis which may be a result of three to four years full-time doctoral studies at an university or of an equivalent amount of independent research while working at an university, research institution, hospital, enterprise, etc.

A higher doctorate degree, *Habilitēts doktors*, (which is being gradually abolished) at present is required for full professorship. *Habilitation thesis* is usually a summary of several important scientific and/or pedagogical publications or a monograph, written after defence of the first doctoral dissertation. According to the changes in the Law on Scientific Activities adopted in 1998 awarding of the second doctoral degree is no longer possible after the end of 1999, the holders of both doctoral degrees become equal in their rights.

The Latvian Council of Science sets the procedures for the awarding of doctoral degrees and appoints habilitation councils entitled to award both doctoral degrees and promotion councils entitled to award degree *Doktors* only.

Credit point system

The credit point system applied in Latvia is similar to the one in Scandinavian countries. A credit point is defined as a one-week full-time study workload. Thus, an average workload of a full-time study year in most cases is 40 credit points.

Grading system

The ten-point grading system presented below is the one compulsory to all the secondary education institutions and recommended to the higher education institutions by the Ministry of Education and Science. As to the higher education institutions, ten-point scale is used everywhere, but the interpretation of the meanings of each mark as well as the minimum pass mark may slightly differ. The normal maximum grade is supposed to be eight, the grades nine and ten are reserved for students who perform above the estimated maximum level.

Grade	Meaning
10	<i>izcili (with distinction)</i>
9	<i>teicami (excellent)</i>
8	<i>ļoti labi (very good)</i>
7	<i>labi (good)</i>
6	<i>gandrīz labi (almost good)</i>
5	<i>viduvēji (satisfactory)</i>
4	<i>gandrīz viduvēji (almost satisfactory)</i>
3-1	<i>neapmierinoši (unsatisfactory)</i>

Quality assessment

According to the *Declaration on Co-operation in Quality Assurance of Higher Education in the Baltic States*, which was signed by the three Baltic ministers of education on October 25, 1994, the quality assessment in all the three Baltic states is carried out using international peers from the three Baltic States and beyond. All the higher education programmes in Latvia should be assessed first time by the year 2002 and once in every six years afterwards.

INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION

Since all the institutions of higher education in Latvia offer both academic and professional programmes, they can rather be classified according to the level of degrees they offer than clearly divided into *university and non-university* type.

Universities completely cover one or several significant fields and are entitled to confer the degrees up to the second doctoral degree *Habilitēts doktors*.

Institutions granting doctoral degrees:

- Latvian Academy of Music;
- Latvian Academy of Arts;
- Latvia Academy of Culture;
- Liepāja Pedagogical Academy;
- Latvian Academy of Sports Education;
- Police Academy of Latvia.

Licensed private institutions

A number of private institutions in Latvia have been granted a license to begin activities in higher education but have not yet undergone a systematic quality assessment/accreditation.

Before accreditation their diplomas/degrees are not recognised by the State.

Licensing procedure however, involves a preliminary examination of the curricula and facilities. The institutions listed below exist legally and are working to meet accreditation criteria. They should therefore be distinguished from some others, that operate without licenses and, consequently, without any state oversight.

The following institutions in Latvia have received licenses for activities in higher education:

- International Institute of Practical Psychology;
- Institute of Social Technologies;
- Riga Humanitarian Institute;
- Riga Institute of Aeronavigation;
- Latvian Evangelic Christian Academy;
- College of Information System's Management;
- College of Economics and Culture;
- College of Psychology.